

SZEGEDI EVANGÉLIKUS KOLLÉGIUM

OM azonosító szám:

101695

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Hatálybalépés dátuma: a fenntartó jóváhagyása után érvényes

Tervezett felülvizsgálat ideje: 2025

Közzétéve: a hatályos jogszabályok szerint

Készítette: az igazgató a nevelőtestület közreműködésével

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés.....	4
2. Általános tájékoztatás.....	5
2.1. A pedagógiai program célja, tartalma.....	5
2.2. A pedagógiai program jóváhagyása, hatálybalépés.....	5
2.3. Intézményi alapadatok.....	5
3. Működésünk belső feltételei.....	6
3.1. Humán erőforrás.....	6
3.1.1. Vezetési elvek.....	6
3.1.2. Nevelőtestület.....	6
3.1.3. Humánerőforrás fejlesztés, képzés.....	7
3.2. Tárgyi környezet.....	7
3.2.1. Épület, infrastruktúra.....	7
3.2.2. Pedagógiai kiszolgáló helyiségek.....	8
3.2.3. Gazdálkodásunk feltételei.....	8
4. Működésünk külső feltételrendszere.....	9
4.1. Kapcsolataink.....	9
5. Értékeink, értékrendszerünk.....	9
5.1. Az érzelmi élet értékei.....	9
5.2. Etikai, erkölcsi értékek.....	10
5.3. Műveltségi értékek.....	10
5.4. Egészséges életmód értékei.....	10
5.5. Kulturális, művészeti értékek.....	10
5.6. Természeti, környezeti értékek.....	11
5.7. Társadalmi értékek.....	11
5.8. Nemzettudat, nemzeti öntudat.....	11
5.9. Európaiság.....	11
6. Kollégiumi nevelésünk főbb alapelvei.....	12
6.1. Növendékeink életrendjének elvei.....	12
6.2. A tanulók tanulásának, felkészülésének elvei.....	14
6.3. A tehetséggondozás, felzárkóztatás elvei.....	16
6.4. A pályaválasztást, az önálló életkezdést elősegítő tevékenység elvei.....	16
6.5. A művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei.....	17
6.6. A szabadidő szervezésének elvei.....	17
6.7. A tanulók fejlődésének elvei.....	17
6.8. Vallási nevelésünk alapelvei.....	17
6.8.1. Teológiai-pedagógiai alapvetés.....	17
7. Kollégiumi nevelésünk céljai.....	22
8. A kollégiumi nevelő-oktató munka tartalma és rendszere.....	23
8.1. Tanulás.....	23
8.2. Pályaorientációs tevékenység.....	23
8.3. A kollégisták heti foglalkozásterve.....	24
8.4. Diákönkormányzat tevékenységrendszere.....	24
8.5. A szakkörök megszervezése.....	25
8.6. Gyermekek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok, tevékenységek.....	25
8.7. A szülő, a kollégista és a pedagógus együttműködésének formái.....	27
9. A kollégium környezeti nevelés programja.....	27
10. A kollégium egészségnevelési programja.....	29
10.1. Az egészségfejlesztés főbb céljai.....	29
10.2. Az egészséges élet összetevői.....	30

10.2.1.1. Testápolás	30
10.2.1.2. Táplálkozás	30
10.2.1.3. Mozgás	31
10.2.1.4. Szexuális nevelés	31
10.2.2. Mentális tényezők	31
10.2.3. Szociális tényezők	32
10.3. Erkölcsi értékek	32
10.4. A szülőkkel való kapcsolattartás	33
10.5. Gyermekek- és ifjúságvédelem	33
10.6. A szabadidős programok, mint az értelmes időöltés reprezentánsai	33
10.7. Elsősegély-nyújtási alapismeretek átadása	33
11. Erkölcsi, viselkedési, esztétikai alapelvek	34
11.1. Erkölcsi alapelvek	34
11.2. Viselkedési alapelvek	34
11.3. Elvárások a nevelőtanárral szemben	35
12. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, a nevelő-oktató munkát segítő eszközök, felszerelések jegyzéke	35
13. Záró rendelkezések	36
Mellékletek	36
1. számú melléklet	37
2. számú melléklet	38
3. számú melléklet	52
4. számú melléklet	68

1. Bevezetés

A köznevelésről szóló 2011. évi CXCV törvény, valamint a 20/2012. EMMI rendelet alapján, a Szegedi Evangélikus Kollégium a következő pedagógiai programot alkotja meg. A Pedagógiai Program hatálya kiterjed a kollégiummal jogviszonyban állókra.

Elődünk, a szegedi MÁV Nevelőotthon az elsők közé tartozott, amely kapuit az arra rászorulóknak részére megnyitotta, kényelmes, kulturált otthont nyújtva az ott elhelyezett gyermekeknek és nyugodt légkört biztosítva az ország vérkeringésének fenntartásán fáradozó vasutas szülőknek. Jelentős döntése volt ez a MÁV-nak, hiszen vállalta, hogy az árva, félárva vagy a szülők elfoglaltsága miatt felügyelet nélkül maradó, vagy az iskolát lakhelyükről megközelíteni nem tudó gyermekek részére egy második otthont, ezen túlmenően étkeztetést, ruházkodást és iskoláztatást is biztosítson.

Természetesen mára már sok minden megváltozott. Más a társadalmi, gazdasági környezet, mások a diákok, szülők, tanárok. Megváltoztak az értékek, amit közvetítenünk kell a diákoknak, hogy segítsük őket a vizsgák sikeres letételében, a munkába állásban, vagy a felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésében. A ma pedagógusaira óriási felelősség nehezedik, hogy e megváltozott körülmények között is olyan növendékek kerüljenek ki, akik jó szívvel emlékeznek vissza a kollégiumban eltöltött évekre, és majd gyermekeiket is ide küldjék továbbtanulni, intézményünket választva második otthonuknak.

Programunk egy olyan dokumentum, amelyből az olvasó megismerheti az ország első vasutas gyermekintézményét, majd Szeged első evangélikus kollégiumát és az itt folyó pedagógiai munkába is betekintést nyerhet. A múlt hagyományaira és eredményeire építkezve vallunk elképzeléseinkről, ily módon azoknak a kihívásoknak kívánunk megfelelni, amelyeket e gyorsan változó társadalom állít elénk. Meghatározzuk azokat a területeket, amelyekben az elkövetkező időszakban előre szeretnénk lépni. Hisszük azt, hogy diákjainkkal együtt tanulva és munkálkodva megtaláljuk a legmegfelelőbb személyiségfejlesztő, gazdagító cselekvési formákat. Tevékenységünkkel olyan szellemi közösséget szeretnénk létrehozni, ahol diákok, alkalmazottak, vezetők egyaránt képességeik maximumát tudják nyújtani.

A kollégiumi nevelés alapvető feladata az otthon lehető legjobb pótlása, a nyugodt tanulás feltételeinek biztosítása, a napi felkészülés segítése (csoportos és egyéni foglalkozásokon). Az itt szolgálatot teljesítő pedagógusok törekedjenek a kollégistákat egészséges életvitelre, rendszeretetre, a közösségi normák tiszteletben tartására szoktatni, nevelni, szabadidős tevékenységüket irányítani, személyes és kollektív problémáikban tanáccsal ellátni.

2. Általános tájékoztatás

2.1. A pedagógiai program célja, tartalma

Az érvényben lévő törvényeknek megfelelően alakítsuk ki azokat a pedagógiai eljárásokat, foglalkozásokat melyekkel a kollégium lakóinak nevelését a megfelelő irányban végezzük.

2.2. A pedagógiai program jóváhagyása, hatálybalépés

Jelen pedagógiai program a fenntartó jóváhagyása után érvényes és határozatlan időre szól. Ezzel egyidejűleg hatályát veszti az intézmény előző 90/2020. (VI.10.) számú NOB határozat alapján hatályba lépett pedagógiai programja.

2.3. Intézményi alapadatok

Az intézmény neve: Szegedi Evangélikus Kollégium

Az intézmény fenntartója: Magyarországi Evangélikus Egyház

Az intézmény jogállása: önállóan gazdálkodó jogi személy

Az intézmény vezetője: a kollégium igazgatója

Az intézmény OM azonosító: 101695

Az intézmény címe: 6725 Szeged, Boldogasszony sugárút 44.

Telefon: +36-62/420-361

E-mail: szeged.ekollegium@lutheran.hu

Az intézmény alapításának éve: 1896

Az intézmény alaptevékenysége: kollégiumi ellátás

Az intézmény férőhelyeinek száma: 100 fő

Az intézmény jellege: koedukált, keresztény ökumenikus kollégium

Az intézmény beiskolázási területe: országos

3. Működésünk belső feltételei

3.1. Humán erőforrás

3.1.1. Vezetési elvek

A kollégium kiemelt társadalompolitikai szerepe és feladata, hogy a tanulók számára – lakóhelyüktől és szociális helyzetüktől függetlenül – biztosítsa a minőségi tudáshoz és a humanista, demokratikus szellemben történő neveléshez való hozzáférést, így meghatározó jelentősége van az esélyteremtés és a társadalmi mobilitás elősegítésében.

Hozzon létre konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó (kis) közösségeket, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejlessze önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.

Törekedjen azoknak a hátrányoknak a csökkentésére, amelyek a gyermekek szocio-kulturális környezetéből fakadnak.

A kollégium egészének céljait csak a legértékesebb erőforrás, az emberi munka révén tudjuk elérni. Azért, hogy mind az egyéni, mind a kollégiumi teljesítmény növekedjék, az alkalmazottaktól elvárható, hogy kötelezzék el magukat a kollégium célkitűzései iránt, ezek megvalósításában aktívan vegyenek részt, ezért az emberi erőforrások menedzselésének politikáját és a kollégiumi célkitűzéseket összhangban kezeljük. A továbbképzéseket az emberi erőforrások fejlesztése részének tekintjük, így kiemelt jelentőséggel bírnak.

A Szegedi Evangélikus Kollégium Szeged város kollégiumai közül az egyetlen evangélikus felekezeti intézmény, s mint ilyen, az evangélikus hagyományokat figyelembe véve fontosnak tartja a tanulók evangélikus szellemiségű nevelését és lelki vezetését.

3.1.2. Nevelőtestület

A nevelőtestület a kollégium pedagógusainak közössége, nevelési kérdésekben az intézmény legfontosabb tanácskozó és határozathozó szerve. A nevelőtestület tagja az intézmény valamennyi pedagógus munkakört betöltő munkavállalója, valamint a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő dolgozók közül azok, akik közvetlenül részt vesznek az intézmény nevelőmunkájában.

A nevelőtestületre és a kollégium személyi állományára vonatkozó elemzést az aktuális tanévre vonatkoztatva a pedagógiai program 1. számú melléklete tartalmazza.

3.1.3. Humánerőforrás fejlesztés, képzés

Célkitűzéseink:

- kreativitásra való törekvés a megújulás szellemében;
- nyitott, innovatív légkör megteremtése;
- eredményorientált gondolkodásmód kialakítása;
- a pedagógusok szakmai fejlődésének támogatása;
- egyéni önértékelésből kiindulva megfelelő motivációs szint biztosításával a gyenge pontok fejlesztése, az önképzés segítése, kompetencia alapú egyéni értékelés, közösségfejlesztés;
- együttműködés az intézményen belül és kívül;
- a környezet kihívásaira rugalmasan és érzékenyen reagálni tudó szervezeti rendszer kialakítása;
- az evangélikus hitélet meghonosítása, értékeinek beépítése.

3.2. Tárgyi környezet

3.2.1. Épület, infrastruktúra

A kollégium épülete a belvárosban található, a vasútállomástól öt perces sétával közelíthető meg. 1996-ban a diákotthon 100 éves fennállása alkalmával korszerűsítettük a hálótermeket, megszüntettük az emeletes ágyrendszert. Az időközben funkciójukat veszített helyiségek hálótermékké történő átalakítása következtében 199 diáknak tudtunk elhelyezést biztosítani.

A 2007/2008. tanévtől kezdve intézményünk 2 részre bomlott. A földszinti részt jobbra a felsőoktatásban résztvevő hallgatók számára tartjuk fenn, hivatalosan is regisztráltattuk magunkat felsőoktatási diákotthonként. A közoktatási részleget nagyrészt a félemelet, illetve emeleti szintre lokalizáltuk. Az elmúlt évek tendenciáit (csökkenő középiskolás létszám, valamint az egyetemista férőhelyek iránti megnövekedett kereslet) figyelembe véve módosítottuk alapító okiratunkat, melynek értelmében jelenleg 100 fő középiskolást van lehetőségünk felvenni.

A hálósobák többféle funkciót látnak el (háló és tanuló egyben), a legnagyobb létszámúak 7 - 8 fő elhelyezésére szolgálnak. A lakhatás alapvető tárgyi feltételei adottak. Az épület emeleti két szárnyán elkülönítve helyezük el a fiúkat és a lányokat. Az épületrészekhez nevelőtanári ügyeleti szoba, vizesblokk, WC és mosdók kapcsolódnak. A földszinten található a konyha és a tágas étterem. A több mint 100 éves épület állaga a korábbi években leromlott, ezért karbantartására, felújítására folyamatosan szükség van.

Az egész épületben vezeték nélküli (wifi) internet hozzáférés biztosított. Az épület hő-ellátását saját gázkazánnal oldjuk meg.

A kollégium és a diákothton fenntartását 2019-ben a Magyarországi Evangélikus Egyház vállalta magára, az épület pedig 2022-ben került az egyház tulajdonába.

A fenntartó belső pályázatainak köszönhetően hozzákezdhattünk az épület külső és belső korszerűsítéséhez. Az egyes tanévek során végrehajtott felújításokat és eszközbeszerzéseket a tanév végi beszámolók tartalmazzák.

3.2.2. Pedagógiai kiszolgáló helyiségek

Az emeleten:

- díszterem: 200 fő befogadására alkalmas terem színpaddal az ünnepségek, rendezvények és a kollégiumi összejövetelek színtere;
- tanári szobák.

A földszinten:

- étterem és konyha a kapcsolódó helyiségeivel: 200 fő étkeztetését biztosítja;
- könyvtár;
- számítástechnikai terem;
- igazgatói- és gazdasági iroda
- tanulószobák;
- fedett társalgó a belső udvaron

Az alagsorban:

- kondicionáló terem;
- zenei gyakorlók

3.2.3. Gazdálkodásunk feltételei

Működésünk és a programunk megvalósításához szükséges anyagi források összetételét a továbbiakban a következők jelentetik:

- állami költségvetési támogatás;
- pályázatokon elnyert támogatások;
- adományok;
- vállalkozási tevékenységből származó bevételek;
- étkezési térítési díjak;

Gazdálkodásunkban a jövőben szeretnénk elérni, hogy a működési költségeink csökkenjenek, ezért az épület korszerűsítésével a férőhelyek hatékony kihasználására törekszünk.

4. Működésünk külső feltételrendszere

4.1. Kapcsolataink

Kollégiumunk a következő intézményekkel, szervezetekkel tart kapcsolatot:

- a Magyarországi Evangélikus Egyház szervezetei és intézményei
- Szeged közép fokú oktatási-nevelési intézményei;
- Szegedi Evangélikus Egyházközség;
- Szeged MJV Önkormányzata és az általa fenntartott intézmények;
- Szegedi Evangélikus Felsőoktatási Diákotthon;
- az ország evangélikus nevelési-oktatási intézményei;
- Csongrád-Csanád, valamint a szomszédos vármegyék nevelési-oktatási intézményei;
- azokkal a partnerekkel, akikkel a működésünk során kapcsolatba kerülünk.

5. Értékeink, értékrendszerünk

Nevelőtestületünk értékrendszere alapvetően meghatározza a kollégium arculatát. Arra törekszünk, hogy elsősorban személyes példamutatással neveljük tanítványainkat. Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselője váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

5.1. Az érzelmi élet értékei

- szülők, testvérek, rokonok szeretete, szobatársak, pedagógusok, a kollégium dolgozóinak tisztelete;
- önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom);
- felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás);
- felelősségérzet és -tudat, kötelességérzet önmagukkal, közösségünkkel, a kollégiummal szemben;
- az evangélikus hitélet értékeivel való megismerkedés.

5.2. Etikai, erkölcsi értékek

- illemtudó viselkedés;
- tisztesség az egymáshoz és a felnőttekhez való viszonyulásban;
- másság iránti türelem, tolerancia;
- a tulajdon tisztelete és védelme, a természeti, etikai és esztétikai értékek megbecsülése;
- fegyelmezettség, pontosság, szorgalom, kritikai szemlélet, rugalmasság;
- igazmondás;
- önmagunkkal és másokkal szembeni igényesség;
- büszkeség a kollégium hagyományaira, értékeire;
- segítőkészség, empátia, törődés.

5.3. Műveltségi értékek

- tanulás, tudás, kreativitás;
- differenciált fejlesztés;
- tehetségek felkarolása - gyengék felzárkóztatása;
- együttműködés (kooperáció).

5.4. Egészséges életmód értékei

- alapvető higiénés szokások;
- testi, lelki egészségvédelem;
- szenvedélybetegségektől való elhatárolódás;
- testedzés, sportolás, szabadlevegőn tartózkodás;
- egészséges életmód kialakítása iránti igény;
- betegségek megelőzésére való törekvés.

5.5. Kulturális, művészeti értékek

- konstruktív életvitel, kulturált magatartás;
- esztétikai értékek felismerése;
- művészeti, alkotó tevékenység.

5.6. Természeti, környezeti értékek

- a szülőföldünk természeti értékeinek védelme;
- természetvédelem, környezetvédelem;
- környezettudatosság, takarékoság;
- az állatok, növények védelme;
- fogékonyság az élő és élettelen természet szépségei iránt.

5.7. Társadalmi értékek

- magán- és köztulajdon tisztelete, védelme;
- egyéni érvényesülés;
- közéleti szerepvállalás ;
- esélyegyenlőség biztosítása;
- nyilvánosság biztosítása;
- partnerközpontú működés;
- gyermek- és ifjúságvédelem.

5.8. Nemzettudat, nemzeti öntudat

- a szülőföld szeretete, lokálpatriotizmus, hazaszeretet;
- nemzetünk történelmének ismerete;
- nemzeti szimbólumaink tisztelete;
- az anyanyelv szeretete, művelése;
- hagyományaink ismerete.

5.9. Európaiság

- európai “identitás-tudat”;
- az európai kulturális hagyományok és örökség megismerése;
- az egyetemes emberi jogok elfogadása, tiszteletben tartása;
- a szomszéd országok és a többi európai nép nemzeti érzéseinek, identitástudatának tiszteletben tartása;
- Európa és az emberiség globális problémáinak érzékelése.

6. Kollégiumi nevelésünk főbb alapelvei

- Nevelőmunkánk során törekednünk kell arra, hogy megfeleljünk az egyén szükségletének. Az egyének szükségletei különbözőek, ám egyiké sem helyezhető a másik fölé.
- Tiszteletben tartjuk az alapvető emberi és szabadságjogokat, valamint érvényesítjük a gyermekeket megillető jogokat.
- Ösztönözzük a kölcsönös tiszteletet az egyének és a különböző etnikai, illetve kulturális csoportok között.
- Demokratikus nevelési elveket alkalmazunk.
- Diákjainkhoz az irántuk érzett felelősség, bizalom, szeretet, tapintat alapján közelítünk, otthonos légkört alakítunk ki.
- Az alapvető erkölcsi normák, illetlani ismeretek és a közösségi együttélési szabályok betartására nevelünk.
- Építünk a tanulók öntevékenységére, aktivitására, önszervező-képességére.
- Nevelési tevékenységünkkel arra törekszünk, hogy növendékeinkben olyan jártasság alakuljon ki, amely megkönnyíti sikeres beilleszkedésüket a demokratikus társadalomba.
- Aktív kapcsolatot tartunk és együttműködünk a szülőkkel és a partnereinkkel.
- Az evangélikus hitélet erkölcsi alapjainak megismertetésére és gyakorlására törekszünk.

6.1. Növendékeink életrendjének elvei

A közösség az együttműködés és a folyamatos tevékenység színtere. A hagyomány és a közös jövőkép a csoportkohézió fontos eleme. A közösségi életrend és normarendszer fejlesztésében kitüntetett szerepe van a pedagógus személyiségének, attitűdjének és segítőkészségének.

A kollégium belső és külső környezete biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, szolgálja a kollégisták biztonságát, kényelmét, megfelel az otthonosság általános kritériumainak. Megteremti – a jogszabályi előírásoknak megfelelően – a nyugodt tanulás, az önálló ismeretszerzés, a kulturális, a sport és egyéb szabadidős tevékenységek, valamint a szakkörök működésének feltételeit. A kollégium gondoskodik a tanulók nyugodt pihenéséről, az egyéni visszavonulás lehetőségéről.

A kollégium – belső életének szabályozása során – biztosítja a gyermekek optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, figyelembe véve a speciális tanulói, szülői és iskolai

igényeket, valamint az intézményi szokásokat. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezi, hogy az egyes tevékenységek belső aránya – a jogszabályi keretek között – a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak.

A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a kollégium diákönkormányzata. Választott tisztségviselői révén részt vesz a diákközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében. A diákönkormányzat tagjai megismerik – és a mindennapi gyakorlatban válnak képessé felelősen alkalmazni – a demokratikus érdekérvényesítés, problémamegoldás és konfliktuskezelés technikáit, módszereit. A kollégium a maga sajátos eszközeivel kiépíti, folyamatosan ápolja és megújítja az önálló arculatához kapcsolódó hagyományait, erősítve a kollégiumi közösség együvé tartozását.

A kollégium – igazodva a köznevelési törvény rendelkezéseire – a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket – annak céljától, jellegétől függően – csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi.

A nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség együttműködése.

Ennek alapja a kollégisták iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és nyílt kommunikáció. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység.

A tanulók kollégiumi életének legfontosabb jellemzője a kiszámíthatóság, a nyugodt, kiegyensúlyozott légkör, a diáktársakkal és a nevelőtestület tagjaival kialakított jó kapcsolat. Az eredményes munkának feltétele a jó kollégiumi közérzet, a színes, változatos diákélet.

A kollégisták és a pedagógusok együttműködésének formái:

- A tanulókat a kollégium életéről, a munkatervről, ill. az aktuális feladatokról kollégium igazgatója, a diákönkormányzat és a csoportvezető nevelőtanárok tájékoztatják.
- A kollégium igazgatója legalább félévente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat ülésén, faliújságon és az online felületeken keresztül, tájékoztatja a diákokat.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, ill. választott képviselőik útján közölhetik az igazgatóval, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy a diákönkormányzattal.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a nevelőtanárok folyamatosan tájékoztatják.

A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái:

- szülői értekezlet
- fogadó óra
- telefonon történő tájékoztatás, megbeszélés
- írásbeli tájékoztató

A szülők részéről elvárhatjuk:

- ötletnyújtást a kollégiumi programok témáihoz
- őszinte véleménynyilvánítást
- együttműködő magatartást
- nevelési problémák őszinte megbeszélését, a közös megoldásra való törekvést
- érdeklődő, segítő hozzáállást
- szponzori segítségnyújtást

A szülői házzal való együttműködés további fejlesztési lehetőségei:

- közös rendezvények (pl.: karácsonyi ünnepség, farsangi bál stb.) szervezése a szülők és pedagógusok részvételével
- társadalmi munka

6.2. A tanulók tanulásának, felkészülésének elvei

Az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyának felkeltésével és fejlesztésével hangsúlyt helyezünk arra, hogy az ismeretek elsajátítása igényként fogalmazódjon meg növendékeinkben, ezáltal életprogramjuk részévé váljon. A kollégium segítséget ad:

- a tanulási motívumok fejlesztésére
- a helyes tanulási módszerek megismerésére
- az önálló ismeretszerzésre

A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások:

Tanulást segítő foglalkozások:

- a napi felkészülést szolgáló tevékenység közvetlen tanári irányítással, meghatározott időkeretben, nyugodt felkészülést biztosító környezetben csoportos, illetve egyéni foglalkozás keretében történik;

- a differenciált képességfejlesztés – lemaradt tanulók felzárkóztatása, valamint a kiemelkedő képességű tanulók gyorsabb haladásának biztosítása,
- az iskolában szerzett ismeretek bővítése és a pályaválasztás segítése érdekében a kollégium különböző szakkörök-szervez.

A tanulókkal való törődést biztosító foglalkozások:

- a személyre szabott tanulási lehetőségek;
- differenciált tanulásszervezés megvalósítása,
- a csoportfoglalkozások keretében elsősorban a tanulócsoporthoz kapcsolatos feladatok, tevékenységek megbeszélése, értékelése történik;
- a foglalkozások célja, hogy a tanulók elsajátítsák a mindennapi élettel kapcsolatos ismereteket, a közösségi együttélés normáit, a szociális viselkedés alapvető szabályait; a konfliktuskezelő képességet.
- a tanulók életének, egészségének védelme érdekében hangsúlyt kap a prevenciók tevékenység (balesetek-, káros szenvedélyek – dohányzás, alkohol, illetve drogfogyasztás stb. – pozitív értékrendszer megismertetése.

Szabadidős foglalkozások:

- a szabadidős foglalkozásokon meghatározó szerepet kap az egészség és kulturált életmódra nevelés, az önkiszolgáló képességek fejlesztése, a diáksport, a természeti környezet megóvása, ápolása
- a foglalkozások során hangsúlyt kap a diákok irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességeinek fejlesztése, a kollégiumban élő nemzeti, etnikai kisebbségekhez tartozó tanulók (amennyiben vannak) anyanyelvi, nemzetiségi kultúrájukhoz való kötődésének erősítése
- a kollégium által szervezett kirándulások során a tanulók megismerik történelmi, kulturális és természeti értékeinket; a különböző rendezvények erősítik a kollégiumi közösséget
- a kollégium segíti a diákkörök fejlődését

A szabadidő hasznos eltöltését elősegítő rendezvények a pedagógiai programban meghatározott nevelési elveket figyelembe véve az éves munkatervben kerülnek meghatározásra.

6.3. A tehetséggondozás, felzárkóztatás elvei

Differenciált képességfejlesztést valósítunk meg a lemaradt tanulók felzárkóztatására, valamint a kiemelkedő képességű tanulók gyorsabb haladásának biztosítására. Ennek érdekében az intézményünkkel kapcsolatban lévő iskolákkal együttműködünk. A kollégium légkörében érzelmi biztonságot, ösztönzést ad a tehetséges tanulóknak, inger gazdag környezetével segíti adottságainak kibontakoztatásában.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Tanulóink előképzettségében nemcsak a megszerzett ismeretek, készségek terén mutatkoznak jelentős különbségek, hanem a szocializáció fokában, viselkedésmódban, az udvariassági szabályok ismeretében, személyi higiénia terén is.

Az esélyegyenlőség növelése érdekében fontos feladatunk, amely speciális felzárkóztató programokkal, személyes törődéssel, beszélgetésekkel történhet.

A felzárkóztatás egy komplex, nagy körültekintést, lelkiismeretességet és áldozatosságot kívánó pedagógiai tevékenység. Jelenti a lemaradás fokának és okainak feltárását, a tanuló helyes önismeretre és küzdőképességre való nevelését, a felzárkóztató foglalkozások megtervezését, szervezését és kivitelezését.

Arra törekszünk, hogy a tanulócsoport egységesen magasabb tudásszintje, a korábban lemaradó tanulók erőfeszítésének példája, a tanári munkában számukra is meghozza a kívánt eredményt.

A felzárkóztató programok elsődleges feladata az érdeklődés, a gondolkodás, a beszéd megfelelő fejlesztése, valamint a szocialitás különböző területeinek fejlesztése.

A tehetség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése. Minden pedagógus feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről. E tevékenység kiterjed a kollégiumi nevelésre, a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést tételezi fel a családdal és a tehetségfejlesztéssel foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

6.4. A pályaválasztást, az önálló életkezdést elősegítő tevékenység elvei

A kollégium az iskolákkal együttműködve lehetővé teszi az egyes szakmák, hivatások megismerését, így segítve a választott életpályára való felkészülést. Az élethosszig tartó tanulás hangsúlyozása.

Tanulási technika, kommunikációs, testi és mentálhigiénés kultúra, valamint önismeret fejlesztésére vonatkozó tevékenységekkel támogatja a kollégium a diákok továbbtanulását, pályorientációját.

6.5. A művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei

A kollégium a maga szocializációs hatásaival tudás-, ismeret- és műveltség ösztönző. A kollégiumban szerzett tudás erősíti a felkészültséget a közösségi létre, a képességet a problémák megoldására.

6.6. A szabadidő szervezésének elvei

A szabadidős programokon való részvétel a diákok önkéntes választásán alapszik. Igény és érdeklődési kör szerint az életkori sajátosságok (testi, szellemi, lelki) figyelembe vételével kerül megszervezésre. Alapját képezik az intézményi adottságok és a tanárok szakképzettsége.

6.7. A tanulók fejlődésének elvei

A fejlődés egész életen át tartó folyamat, amely során a diákok mindig új alkalmazkodási problémákkal találkoznak. A kollégiumi nevelés segíti az olyan készségek elsajátítását, amelyeket a társadalom fontosnak tart, valamint azokat az értékeket egy összefüggő önképbe egyesíteni, amely lehetővé teszi, hogy a növendék az identitást megtalálja.

6.8. Vallási nevelésünk alapelvei

Pedagógiai tevékenységeinkkel elsősorban saját felekezetünk tagjait igyekszünk elérni, ökumenikus elkötelezettségünk okán ugyanakkor nyitottak vagyunk más keresztény felekezetek tagjai, sőt az egyházhoz nem tartozók felé. Arra törekszünk, hogy a ránk bízott fiatalokban kialakítsuk és megerősítsük keresztény értékrendet, támogassuk személyes hitük növekedését és bevezessük őket a hitélet gyakorlatába. A hitélet egyéb alkalmait rendszeres áhítat, az egyházi ünnepek ,csendes napok ugyancsak szerves részét képezik életünknek.

6.8.1. Teológiai-pedagógiai alapvetés

A Magyarországi Evangélikus Egyházban elkötelezettek vagyunk az oktatási-nevelési küldetésünket szolgáló intézményünk fenntartásában és működtetésében. A Szegedi Evangélikus Kollégiumban elsősorban Krisztusra figyelő Isten-hitünk vezérelhet minket,

melynek evangélikus, keresztény jellegéhez ragaszkodunk. Ennek szellemében az evangélikus kollégium legfontosabb egyedi alapjai a következők.

A megközelítés

Az evangélikus kollégiumban a legfőbb érték az ember, aki Isten teremtménye, irgalomra szoruló és Krisztusban megmentett egyéniség.

Az evangélikus intézményben alapvetően nem a teljesítmény határozza meg az egyes ember értékét. Személyes elköteleződésünk a ránk bízottak iránt nem függ elért tanulmányi eredményeiktől. Ebben az egyén iránti elköteleződésben látjuk a személyiség kibontakoztatásának, az önálló döntésekre való nevelésnek, az igényes tanulmányi munka magas színvonalának kulcsát.

Ezért kollégiumunk

arra törekszik, hogy megismerje és elfogadja tanulói teljes személyiségét, és lehetőségeinek távlatát szem előtt tartva végezze napi munkáját. Ennek érdekében a diák-nevelőtanár, diák-diák, szülő-nevelőtanár és nevelőtanár-nevelőtanár kapcsolat magas minőségére törekszünk. Figyelünk arra, hogy a kollégiumban mindenki megfelelő biztatást és bátorítást kaphasson munkája/feladata végzéséhez és saját kiteljesedéséhez.

Konkrét jó gyakorlatok:

- Szeretetnyelv teszt kitöltése, majd átbeszélése kollégákkal és diákokkal
- Franz Kett Pedagógiai Műhely alapján Biblia alapú, egyben önismereti foglalkozások. Pl. A csupaszív ember, Életem forrása, Hogyan nevezzelek?, Neveden szólítottalak
- Beszélgetőkör életünk nagy kérdéseiről: Ki vagyok én elveszettként és megtaláltként Isten mellett? (A tékozló fiú); Isten közelsége minként hat rám: cselekvő vagyok vagy inkább a szemlélődés jellemez? (Mária és Márta története); Értékességem felismerése: Elveszettek evangéliuma Lk 15 történetei alapján; Keresztségünk története: Mit jelenthet nekem Luther gondolata, miszerint „Meg vagyok kereszelve”?
- „Ki vagyok én Isten kezében?”: Az 5000 ember megvendégelésének története, ennek közös feldolgozása Dixit kártyák segítségével
- „Ki vagyok én Isten kezében?”- Rajzold le, milyen „eszköz” vagy környezeted számára!

A döntéshozatal

Jézus tanításának és életpéldájának értelmében az evangélikus kollégium szándéka személyes emberi kapcsolatok kialakítása. Nem kíván elszigetelődni nehéz helyzetektől sem. Életfolytatásában elsősorban nem a külső szabályok elsődlegesek, hanem az Isten-közeli aktuális döntésekhez ragaszkodik, melyeket nem akar ettől független törvénné tenni. Ezt csakis a Jézus Krisztusban való bizalmi közösségben tudja elképzelni. Munkájában ezt az egész életre szilárd bázist adó bizalmi közösséget igyekszik felébreszteni diákjaiban.

Ezért kollégiumunk

olyan egyéni és közösségi élményeket kínál, amely esélyt ad a hit megerősödésére. Diszkréciót, védelmet, személyességet nyújtunk tanulóinknak a hit megélésére. Mindenkit saját érési folyamatában látunk. Dolgozóink, intézményi lelkészünk, nevelőtanáraink nem hatalmi helyzetből, hanem esendő, személyes példaadással segítik ezt a munkát.

Konkrét jó gyakorlatok:

- Bibliológ alapú történetfeldolgozás: Az irgalmas samaritánus története: otthagynom vagy felsegítem?; A tékozló fiú: mi van, hogy rosszul döntök; Mózes és a zsidó nép kivonulása Egyiptomból: engedelmeskedni Istennek; Jónás: nemet mondani Isten hívására.
- Tízparancsolat: Isten segít a döntéshelyzetekben: saját életünk kőtábláinak elkészítése: mit vár tőlem Isten az Ő irányába és másokkal való kapcsolatomban?
- Lelkigondozói beszélgetések az intézményi lelkésszel
- Expedíció: A csoporttagokat 4-5 fős kiscsoportokra osztjuk. A csoportokkal közöljük a feladatot: képzeljék el, hogy egy teljesen ismeretlen új helyre, mondjuk egy újonnan felfedezett bolygóra készülnek. A bolygón van víz, a földihez hasonló légkör, vannak állatok, növények. Ezer telepes indul meghódítani ezt az új világot és ők öten a képviselőik ennek az ezer embernek. Feladatuk, hogy megegyezzenek olyan törvényekben és szabályokban, amelyek szerint ezen a bolygón elképzelik az életet, amelyek szerint ezen a bolygón szeretnének együtt élni. A játékot megbeszélés követi, ahol minden csoport bemutatja a saját „Törvénykönyvét”. Megbeszéljük, ki milyennek képzelet az „ideális” emberi társadalmat és miért.
- Te hogyan fejeznéd be az alábbi állításokat? Mondj rájuk példákat! A jó döntés...; A rossz döntés....”

- Az első döntés Isten mellett: a megtérés. Beszélgetés a megtérés eredeti héber szavának értelmén alapján. A héber nyelvben a megtérés=visszafordulás (Istenhez). Mit rejt a megtérés fogalma ennek tudatában? „Pálfordulás”.
- Karikázd be azt az állítást, ami szerinted igaz! Beszéljétek meg közösen az állításokat! a. Dönteni könnyű; b. A döntéssel következmények járnak; c. Vannak jó és rossz döntések; d. A döntés előtt fontos tanácsot kérni; e. Dönteni nehéz.”

A Biblia

Az evangélikus kollégium a Bibliát alapnak tekinti, mert benne – a múlt- és jelenkor személyes és közösségi tanúságtevői révén – rajzolódik ki Krisztus személye, akin keresztül Isten személyes jelenlétével találkozunk. Emiatt központi kérdésnek tartja az Írással való elmélyült, személyes, bölcs foglalkozást, a benne olvasottak aktuális megértését, hogy Isten igéje szabjon irányt és mértéket gondolkodásának és cselekedeteinek.

Ezért kollégiumunk

közös hétkezdő áhítatokkal és a különféle lelki alkalmakkal minden tanulót segít a Biblia és az Ige megismerésében és tanulmányozásában. Intézményünkben a Bibliát a technikai használaton és tárgyi ismereteken túlmutató forrásként és alapnak tekintjük, mely Krisztusra mutat, s melyen keresztül Isten keres minket.

Konkrét jó gyakorlatok:

- Hétkezdő, interaktív áhítat diákoknak és nevelőtanároknak
- Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának feldolgozása bibliai történetek segítségével: A családi életre nevelés: József és testvérei; Fenntarthatóság és környezettudatosság: A világ teremtése és a kultúrparancs; Gazdasági és pénzügyi nevelés: „Adjátok meg a császárnak, ami a császáré, és Istennek, ami az Istené.”; Nemzeti öntudat: A babiloni fogság; Önismeret és a társas kultúra fejlesztése: A tízparancsolat; Az erkölcsi nevelés: Az arany szabály; Pályaorientáció: Pál apostol élete és missziói útjai- „valakivé válni”; Felelősségvállalás másokért: Az irgalmas samaritánus történetének összevetése a Rahner féle anonim kereszténység fogalmával; Testi és lelki egészségre nevelés: Jézus szombatán gyógyít- a sorvadttal kezű meggyógyítása-„...nem az ember van a szombatért, hanem a szombat van az emberért.”

- Tematikus bibliai kvíz csapatokban: Kahoot! felhasználásával (Ünnepek, Jézus csodái, A Biblia könyvei, Az evangéliumok, Jézus szenvedéstörténete, stb.)
- Bibliai foci
- GYÜMI bibliai térkép és leporellók használata
- Bibliai könyvek csoportosítása, sorba tétele spatulák és regiszterek segítségével

A közösség

Az evangélikus kollégium Krisztus lelkületével működő gyülekezetté kíván formálódni. A benne alakuló közösség tagjai arra hívtak el, hogy készek legyenek szeretetben elfogadni a sokféle gondolkodást, irgalmas szeretettel vegyenek részt egymás életében, vállalják a világban való jelenlétet, legyenek készek megbocsátani egymásnak, és járja át őket a jó cselekvésének természetes vágya. Ugyanakkor Krisztus követői – ha kell – legyenek képesek felmutatni evangélikus hitüket és képviselni keresztény értékeiket a kor kihívásaiban.

Ezért kollégiumunk

munkájának középpontjában nem a jótettek halmozása, a tanulmányi versenyek megnyerése vagy a jó magaviselet áll. Amikor diákjainkat elfogadásra, megbocsátásra, a társadalmi előítéletek elvetésére, a megalázottak és megszorítottak védelmére neveljük, akkor Krisztus embereiként tesszük ezt. Így segítjük őket az emberi értékek csendes és határozott képviselésére.

Konkrét jó gyakorlatok:

- 1Kor 12,12-26: „Krisztus testének tagjai”: Menenius Agrippa tanmeséje
- Állókép készítése: A test mely tagja lehetek én? Mitől leszek pótolhatatlan tagja egy közösségnek? Erősségeim és gyengeségeim.
- Párbeszéd-prédikáció: Balicza Iván: Love Programming- „Öltsétek fel a szeretetet!”.
- Gordiuszi csomó: a csomó kibogozása a gyerekekből kialakuló fonalrendszerből egymás kezének elengedése nélkül
- Hajófordító: közös cél, hogy senki ne essen bele a „tengerbe”.
- Bizalom-séta: A vezető szavakkal vagy kézen fogva kíséri társát egy akadályokkal teli útszakaszon.
- Bizalmi esés, bizalmi dőlés

- Közösségerősítő játék: Képzeljék el, hogy hosszabb-rövidebb ideig, de együtt, egy házban kell élniük a csoporttagoknak. A feladat, hogy megegyezzenek az együttélés szabályaiban. Ez után megbeszélés következik arról, hogy hogyan sikerült megegyezésre jutni, ki milyen kompromisszumokat hozott a közösség érdekében. Érdeemes arra is kitérni, hogy milyen értékrendet tükröz a kész szabálygyűjtemény.

7. Kollégiumi nevelésünk céljai

Az eddig elért eredményeink, értékrendszerünk alapján a következő célokat fogalmazzuk meg.

Hosszú távú stratégiai céljaink:

- személyiségközpontú neveléssel segítsük növendékeink eredményes és hatékony viselkedését,
- munkánkkal járuljunk hozzá ahhoz, hogy növendékeink személyisége gazdagodjon, felkészüljenek az egész életen át tartó tanulásra és a társadalmi életre való aktív részvételre,
- kompetencia alapú önfejlesztés, igényének kialakítása, életrevalóságra nevelés a kollégiumban leginkább megvalósítható szocialitás területeken.

Középtávú céljaink:

- diákjainkat megtanítani arra, hogyan kell a konkrét önfejlesztést megvalósítani;
- a tanulmányi munka eredményességének további emelése úgy, hogy a kollégiumi tanulmányi átlag a négyes átlagot elérje, vagy megközelítse;
- a kollégiumi nevelés-oktatás tárgyi feltételei javuljanak;
- a működés költséghatékonysága javuljon.

8. A kollégiumi nevelő-oktató munka tartalma és rendszere

8.1. Tanulás

A tanszobán a mentességgel rendelkező diákokon kívül mindenkinek kötelessége részt venni. A kiváló eredményű tanulók szabadon, nagyfokú önállósággal szervezhetik meg tanulmányi munkájukat, számukra nincs kötött szilencium. Ennek feltétele a 4,5 feletti átlagos tanulmányi eredmény. A kedvezmény felfüggeszthető, illetve visszavonható.

Helye:

- tanulóban
- szobában
- közösségi terekben

Az itt folyó munka hozzájárul a diákok iskolai teljesítményének tanulmányi előmenetelének általános tudásszintjének tökéletesítéséhez. A pedagógus megismerteti a diákokat többfajta tanulási módszerrel, illetve segít a megfelelőt kiválasztani és begyakorolni. A tanulmányaikban lemaradó diákok számára a kötelező korrepetálásokon biztosítjuk a felzárkózás lehetőségét.

A középiskola 9. 10. évfolyamos diákjainak segítünk elsajátítani a hatékony tanulási technikákat:

- saját munka megszervezése: saját időrendi beosztás, saját tankönyv, órai jegyzetből való felkészülés, segédanyagok, szakkönyvek használata,
- speciális tanulási technikák elsajátítása: globális vagy részletes szemlélet, lényeglátás, lényegkiemelés,
- saját jegyzet, vázlatírás technikája a tananyaghoz kapcsolódóan.

Félévi értékelés, összesítés segít nyomon követni a tanulók előmenetelét. A nevelőtanár folyamatos kapcsolatot tart a szülőkkel, osztályfőnökökkel személyesen, telefonon, illetve levélben.

8.2. Pályaorientációs tevékenység

Növendékeinket támogatjuk abban, hogy megfelelő döntést tudjanak hozni jövőendő pályájukról. Ezt a tevékenységünket a szülőkkel szorosan együttműködve végezzük.

Figyelemmel kísérik az iskolai nyílt napokat, továbbtanulási börséket és felvételi tájékoztatók ajánlásával segítjük a választást.

Azoknál a végzős diákjainknál, akiknél nem cél az egyetemi továbbtanulás, preferáljuk szakma tanulását, további végzettségek megszerzését, ezért szoros kapcsolatot tartunk fenn az érettségi utáni továbbképzést biztosító iskolákkal.

8.3. A kollégisták heti foglalkozásterve

a) tanulást segítő foglalkozások:

- rendszeres iskolai felkészülést biztosító egyéni és csoportos foglalkozás (*egyéni tanulóidő; csoportos tanszoba*):

12 óra/hét

- a tantárgyi ismeretek bővítése érdekében szervezett szakkörök, diákkörök:

1 óra/hét

b) csoportvezetői foglalkozások (*a csoport életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek, események, problémák megbeszélése, értékelése; tematikus csoportfoglalkozások*):

1 óra/hét (ebből havonta egy áhítat)

c) a szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások (*szakmai, művészeti foglalkozások, kollégiumi sportkörök, rendezvények, versenyek, vetélkedők*):

az éves munkatervben meghatározott alkalmak szerint

A kollégiumban a tanév rendje kormányrendeletben meghatározott beosztás alapján évi 36 vagy 37 (12. évfolyamon 32 vagy 33) nevelési héttel kell számolni. A csoportvezetői foglalkozások 60%-ban, azaz 22 órában a kollégiumi nevelés országos alapprogramjában megjelölt témákat kell feldolgozni.

8.4. Diákönkormányzat tevékenységrendszere

A diákönkormányzat működése, rendszere, felépítése, jog- és hatásköre SZMSZ-ben szabályozott. Működésével az alábbiak érvényesülését szeretnénk elérni:

- képességfejlesztés az állampolgári létehez:
  - tolerancia, konfliktustűrő, -kezelő képesség kialakítása
  - vitakultúra kialakítása,
  - szolidaritási képesség kialakulása,
  - együttműködési képesség fejlődése,
  - probléma-megoldási képesség változása,

- kommunikációs képesség fejlődése
- állampolgári jogok és kötelességek megismerése (tanulói jogokon és kötelességeken keresztül);
- mindennapi élet szervezése: szabadidős programok szervezése és lebonyolítása;
- nyilvánosság megszervezése, információk biztosítása;
- diákközgyűlés szervezése évente legalább kétszer.

8.5. A szakkörök megszervezése

Az aktuális szakköri kínálat, a nevelőtestület összetételének figyelembe vételével az adott tanév munkatervében kerül meghatározásra.

A foglalkozások évenkénti elindításának a feltétele a minimum 5 fő jelentkezése. A kollégiumon kívüli szabadidős tevékenységek, amennyiben a tanuló igazolást hoz róla, beszámítható szakköri foglalkozásnak.

8.6. Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok, tevékenységek

A nevelőtanárok feladata a gyermek - és ifjúságvédelmi tevékenysége terén olyan légkör kialakítása, amely eleve kizárja, hogy bármelyik tanuló, bármilyen oknál fogva hátrányos, kizsájtott helyzetbe kerüljön.

Pedagógusok számára a gyermek - és ifjúságvédelemmel kapcsolatos kötelezettségek:

- közre kell működnie a gyermek - és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében,
- biztosítani kell, bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetben lévő tanuló felzárkóztatását,
- a pedagógusnak észre kell vennie, ha a tanuló tanulmányi eredménye látszólag indokolatlanul leromlik,
- fel kell figyelnie a családban jelentkező gondokra, problémákra, például: szülők anyagi helyzetének romlása, vagy a családi élet megromlása stb.,
- szükség esetén segítséget kell kérniük az iskolai szociális munkástól és tájékoztatniuk kell az igazgatót.

A szocializáció és a közösségfejlesztés programja

A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok, a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek.

Életünk kedvezőtlen alakulásában a leginkább kiszolgáltatott helyzetbe a gyermekek kerülnek. A nevelés három színterén – család, iskola, társadalom – a családok nagy többsége nem tudja, vagy nem akarja elsődleges szerepét betölteni. Kénytelenek vagyunk ezzel a helyzettel megküzdeni, de képtelenség a családi és társadalmi nevelés hiányát teljesen pótolni.

Legnehezebb a segítségadás azokban az esetekben, amelyekben a család a gyermek számára nem biztosít megfelelő erkölcsi hátteret, a szülők életvitele negatív példa a gyerek előtt. Ezekre a hiányosságokra sok esetben későn derül fény, amit csak a tanuló rendhagyó magatartása, megnyilatkozásai jeleznek. Az ilyen nehéz esetekben vállalni kell a fokozott törődést a tanulóval.

A hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulók száma emelkedik. Ezért is indokolt, hogy a gyermek és ifjúságvédelem biztosítsa a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, védő-óvó intézkedéseket tegyen a rászorulóknak érdekében.

Ezt a tevékenységet minden nevelőtanár szükség szerint végzi. Folyamatos kapcsolatot tartanak az osztályfőnökökkel és a különböző gyermekvédelmi szervezetekkel.

Gyermekvédelmi tevékenységünk fontosabb feladatai:

- A gyerekek elemi szükségletei (élelem, ruházat, tanszer, pihenés) meglétének figyelemmel kísérése.
- Az egészséges fejlődésükhöz szükséges nevelési légkör kialakításának elősegítése a családon belül és a családon kívül.
- A tanulók egészségi állapotának figyelemmel kísérése, rendszeres ellátás biztosítása a kollégiumi orvosi szolgáltatón keresztül.
- Segélykérelmek támogatása, és az ezzel kapcsolatos tanácsadás a család szociális és anyagi helyzetétől függően.
- A tanulók eredményeinek figyelemmel kísérése, a rendszeres iskolába járásának folyamatos ellenőrzése.

A gyermeket veszélyeztető helyzetben minden pedagógusnak gyors és hatékony intézkedést kell tennie.

Meg kell vizsgálnunk,

- hogy a családi minta, törődés, érzelmi kötődés mennyire szolgálja a tanuló erkölcsi, érzelmi, értelmi fejlődését.
- hogy mennyire ellenőrzött a tevékenysége, szabad mozgása.
- hogy használ-e a tanuló egészségére káros anyagokat, szereket, folytat-e fejlődésére káros életmódot.
- hogy a tanuló szociális helyzete szükségessé teszi-e segélyek, egyéb támogatások igénybevétele.
- hogy folyamatos ellenőrzést igényel-e a hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett környezetben nevelkedő gyermekek otthoni életformája, ellátása, pihenése.
- hogy szükséges-e rendszeres segítségnyújtás tanulmányai befejezéséhez, pályaválasztásához és eredményes beiskolázásához.
- hogy tudunk-e olyan érzelmi kötődést biztosítani, amelyben a gyermek őszintén feltárhatja problémáit.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében kollégiumunk együttműködik az érintett családdal, a szakemberekkel és a szakmai szervezetek munkatársaival.

8.7. A szülő, a kollégista és a pedagógus együttműködésének formái

A pedagógus növendékei fejlődésének érdekében együttműködik a szülőkkel és az osztályfőnökökkel. Folyamatosan érdeklődik a tanulmányi előmenetelről és erről a szülőt is tájékoztatja. Félévkor írásban értékelést ad növendékei kollégiumi előmeneteléről. Szülői értekezleteken és fogadóórán személyesen az érdeklődő szülők rendelkezésére áll. Ezen kívül kapcsolatot tart telefonon, vagy levélben.

9. A kollégium környezeti nevelés programja

Alapelve:

A világnak, mint létező értéknek a tisztelete és megőrzése.

Célja:

A környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel formálása. Tanítványaink környezeti erkölcsének, társadalmi-természeti felelősségének erősítése. Diákjaink alakuló

értéktudatának, együttműködési képességének, életviteli szokásainak, a személyes és a közös felelősségtudat alapjainak formálása. Épüljön a hagyományok védelmére.

Területei:

Az alábbi területek szolgálják környezeti nevelésünk gyakorlati megvalósítását:

- Környezetkultúra: mikrokörnyezet kialakítása.
- Környezetvédelem: szelektív hulladékgyűjtés, növények és állatok védelme, tájvédelem, energiatakarékosság az intézményben, környezetbarát közlekedés.

A környezeti nevelés színterei:

Minden tanulót egyformán érintő elemek

Példamutató környezet:

- hálótermek, folyosók, udvar, élő sarok kialakítása, növények ápolása;
- anyag- és energiatakarékos, környezetbarát intézményműködtetés, diákönkormányzat felelős részvételével (önkiszolgáló tevékenység részeként energia–felügyelet);
- a pedagógusok, a dolgozók példamutatása;
- kerékpáros és gyalogos közlekedés ösztönzése;
- szelektív hulladékgyűjtés.

Kötelező foglalkozási és tanórai keretben végzett környezeti nevelés:

- csoportfoglalkozásokba épített környezeti nevelés

A tanulókat különböző mértékben érintő, tanórán kívüli elemek

- szakkörök, táborok,
- környezetvédelmi akciók,
- előadások, kiállítások,
- a környezetvédelem jeles napjainak megünneplése,
- látogatások múzeumba, állatkertbe, botanikus kertbe, nemzeti parkba stb.

A környezeti nevelésünket szolgáló módszerek:

A környezeti nevelés szempontjából is jelentősége van az élményalapú, tevékenységalapú módszerek minél sokoldalúbb alkalmazásának.

- játékok (szituációs, memóriafejlesztő);
- projektek;

- riport (kérdőíves felmérés);
- aktív, kreatív munka (természetvédelmi munkák, pl. szelektív hulladékgyűjtés, rend- és tisztasági verseny, pályázatok, versenyek, kiállítás rendezése, újságkészítés.);
- művészetek (vizuális művészetek a környezeti nevelésben, irodalmi alkotások zeneművészet, népművészet, esztétikai érzékenység és élmény fejlesztése).

A környezeti nevelésében résztvevők:

- belső (kollégiumi) résztvevők: nevelőtestület tagjai
- külső résztvevők (szakemberek)

10. A kollégium egészségnevelési programja

10.1. Az egészségfejlesztés főbb céljai

A nevelési intézményeknek nagy felelőssége van az egészségmegőrzés fejlesztésében. Az egészséges és kulturált életmódra nevelés keretében meg kell tanítanunk diákjainkat a helyes életviteli szokásokra, amely az egész emberre, tehát fizikumára és pszichéjére, erkölcsi lényére is fókuszál.

Az ember legfontosabb értéke az egészsége. Fontos, hogy tanulóink ennek a komplexitását. Ki kell alakítanunk tanulóinkban a felelősségtudatot, meg kell ismerniük bizonyos rizikófaktorokat. Ebben az életkorban tanulóink még általában egészségesek, vagy a negatív folyamatok visszafordíthatók, ezért az egészség védelmére és megőrzésére kell tanítanunk őket. A prevenció a nevelési intézményben egészséges életvitelhez szükséges ismeretek átadásából áll.

Az elmúlt évek során a demográfiai változások-hatására megváltozott a kollégiumunk összetétele.

Mindez új feladatok kijelölését és a korábbiak közül némelyek előtérbe állítását várja el tőlünk, pedagógusoktól, vagyis újra fogalmazott hitvallást is jelent. A szocialitás terén végzett helyi vizsgálataink, felméréseink alapján az látható, hogy nagyon kevés diák rendelkezik 18 éves kora után olyan önálló tervekkel, elképzelésekkel, amelyek önmaguk fejlesztését, jövőbeli terveit szolgálnák. A tanácstalanságnak ebben a nyugtalanító és „leépítő” állapotában fontos feladatunk, hogy irányt mutassunk nekik.

A legnehezebb feladatnak a mentális előrelépést látjuk, ezen belül is az akaratgyengeséget, a káros szokásokkal való szakítást (ezek közül elsősorban a dohányzás).

10.2. Az egészséges élet összetevői

Egészségesnek tekintjük azt az embert: akinek életműködései kiegyensúlyozottak, lelki élete harmonikus, és a társadalmi elvárásoknak képes eleget tenni. Az életmód szempontjából a következő lényeges elemeket kell szem előtt tartanunk a készségek kialakításánál: biológiai tényezők, mentális tényezők, szociális tényezők. Kollégiumunkban mindhárom kiemelt területtel foglalkoznunk kell.

10.2.1. Biológiai tényezők

Biológiai létünk jobb minősége érdekében rendszeresség, tudatosság (napirend) és igényesség kialakítása.

10.2.1.1. Testápolás

Cél: a higiénés magatartásra nevelés, a személyi higiénia iránti tartós igény kialakítása, valamint a környezet tisztaságára és védelmére irányuló rendszeresség kialakítása.

Feladat:

- A testrészek ápolása, a ruházat tisztán tartása, a tisztaság iránti igény erősítése. Helyes fogápolás, tisztálkodási szokások, higiénés WC - használat.
- A társas együttlétek alkalmával megfelelően ápolts külsőre, öltözködésre szoktatás (rendezvények, színház, ünnepély, külső programok).
- Tudatosítani kell, hogy az egyéni és társadalmi érvényesülése szoros összefüggésben van az elvárt kulturális szokások alkalmazásával.
- A közvetlen környezet tisztaságának megóvása, otthonossá tétele.

10.2.1.2. Táplálkozás

Cél: Egészséges táplálkozásra nevelés, megfelelő étkezési szokások kialakítása.

Feladatunk folyamatosan odafigyelni a megrögzött szokásokra, javítani azokat, egyénenként kezelni a problémákat. Foglalkozások keretében, faliújságon, helyi kiadványban és spontán módon is felhívni a figyelmet az egészségjavító szokások kialakítására. Ezek a következők:

- Táplálkozás alapvető összetevőinek megismerése.
- Az étkezés higiénijának, kultúrájának és társas jellegének fejlesztése, rendszerességének kialakítása.
- A káros táplálkozási szokásokra való figyelemfelhívás és következményeinek tudatosítása tanulóinkban.
- Helyes magatartásformák megerősítése, példaként állítása.

10.2.1.3. Mozgás

Gondoskodnunk kell ezen a téren is a minimális feltételek mindenkori biztosításáról, az ösztönzés folyamatosságáról.

Feladatunk:

- Felhívni a figyelmet arra, hogy a rendszeres mozgás gyermekkortól idős korig egészségmegtartó hatású.
- Tanulóink felkészítése a balesetveszélyes helyzetek elkerülésére.
- Fizikai, értelmi és akarati tulajdonságok, állóképesség fejlesztése.
- A mindennapos testmozgás valamely formájának szorgalmazása.
- A mozgással, sporttal kapcsolatos pályázatok elkészítése, megvalósítása.
- A rendszeres testmozgás szükségletté váljon. Életkoruknak megfelelő állóképességgel és terhelhetőséggel rendelkezzenek.
- Szemléletformálás - megteremteni a további élet folyamán az életmódszerű mozgás igényét.

10.2.1.4. Szexuális nevelés

A szexuális nevelés akkor lehet hatékony, ha párosul az érzelmi és erkölcsi neveléssel.

Feladatunk:

- Az egyéni és társadalmi szinten elvárt magatartás kialakítása beszélgetésekkel, példákkal és élményekkel.
- A nemek közötti különbségek tudatosítása, férfi és nő egyenrangúságának elfogadtatása, az egymás iránt érzett felelősségre és tiszteletre koncentrálni.
- A szexualitás biológiai oldalának megismertetése.
- A korai nemi élet és szexuális aktus nemkívánatos következményeinek megismertetése szakemberek bevonásával.
- Felhívni a figyelmet a családtervezés fontosságára.
- Tudatosuljanak a partnerkapcsolatokkal, párválasztással és családtervezéssel szemben támasztott követelmények tudják, kihez forduljanak kérdéseikkel.
- Tudatosítanunk kell a közösségben elvárt magatartási formákat ezen a területen is.

10.2.2. Mentális tényezők

Cél: harmonikus személyiség kialakítása, a társas kapcsolatokhoz szükséges készségek fejlesztése. Mindennek az alapja a reális önismeret, helyzetfelismerő és problémamegoldó

képesség, valamint a döntésre való készség kialakítása. Megfelelő stressz-kezelő technikák kiépítése.

Feladataink:

- Megfelelő intellektuális és érzelmi fejlődés biztosítása. Pozitív énkép, reális önismeret kialakítása.
- Elfogadó pedagógiai légkör működtetése, konfliktusok kezelése, konfliktuskezelő technikák megtanítása.
- Egyéni és közösségi szinten tudatosítani a fiatalkori szorongás kiváltó okait.
- Az egyedi eseteknél pszichológus, ill. szükség szerint gyermek- és ifjúságvédelmi felelős bevonása a problémakezelésbe.
- Pozitív jövőkép kialakulásának támogatása. Tolerancia, empátia - képesség kialakítása.
- Felhívni a figyelmet a rekreáció fontosságára.
- Öszinte légkör kialakítása és megtartása a kollégiumban.
- A szülőkkel való folyamatos kapcsolattartás.

10.2.3. Szociális tényezők

Feladataink:

Az egészséges élethez szükséges szociális feltételek biztosítása

- Harmonikus kapcsolatok kialakítására nevelés.
- Beszélgetés csoportfoglalkozások keretében a dohányzás, alkohol, drog hatásáról, a preventív orvosi szolgáltatásokról, szűrővizsgálatok fontosságáról.
- A társas kapcsolatokra való nyitottság kialakítása: szolidaritásra, előzékenységre, együttérzésre, előítélet-mentességre nevelés.
- Folyamatos visszajelzés családtól, nevelőktől, tanároktól, így állandó kontroll alatt áll a diák egész testi–lelki egészsége.
- Médiatudatosságra nevelés.

10.3. Erkölcsi értékek

A fiatalok életvitelüket minták követésével is alakítják, ezért különösen fontos a pedagógusok példamutató életmódja. Egy tanár az egész személyiségevel nevel. A keresztyén erkölcsi értékek kapjanak kiemelt figyelmet.

Az erkölcsi értékek a mindennapi cselekvésben alakuló szokások útján, az értékek

tudatosulása útján válnak a hétköznapi élet irányítására alkalmas jellemformáló erővé.

A kollégium, mint élettér is befolyásolja a tanulók egészségét és pszichikumát, ezért a kollégiumi környezetnek meghatározó szerepe van az életvitel és napirend alakításában, mindez kiegészül az evangélikus keresztény erkölcsi értékek megismerésével.

10.4. A szülőkkel való kapcsolattartás

A fiatalok az alapvető viselkedésmintákat szüleiktől veszik át, ezek a minták rögzülnek. Kollégiumunk megpróbálja pótolni azokat a szocializációs hiányokat, amelyekkel a tanulók hozzánk érkeznek, igyekszünk második családjukként nevelni őket.

Őszinte párbeszédet alakítunk ki, melyben a szülőktől is elvárjuk, hogy jelezzék felénk, ha gyermeküknél bármilyen probléma felmerül, így közösen nyújthatunk megfelelő segítséget.

10.5. Gyermek- és ifjúságvédelem

Minden csoportvezető tanár végez szükség esetén ifjúságvédelmi feladatokat. Rendszeresen tartja a kapcsolatot az iskolai szociális segítőkkel.

10.6. A szabadidős programok, mint az értelmes időtöltés reprezentánsai

A különböző médiumokból érkező rossz hatások negatív irányú cselekvésekre sarkallhatják a fiatalokat.

Ennek megelőzése, ill. elhárítása érdekében célul tűztük ki, hogy a tanulók számára a szabadidő eltöltésének olyan hasznos, értelmes alternatíváit kínálja, amelyek érdeklődésüket más irányba fordítják. Az aktuális programkínálatot az éves munkaterv tartalmazza.

10.7. Elsősegély-nyújtási alapismeretek átadása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az ápolónő segítségének igénybe vétele egy-egy csoportfoglalkozás vagy kollégiumi előadás megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

11. Erkölcsi, viselkedési, esztétikai alapelvek

11.1. Erkölcsi alapelvek

Értékek közvetítésével nevelünk az élet tiszteletére, az egyetemes emberi és a nemzeti kultúra megbecsülésére, a hazaszeretetre, a természet szeretetére és védelmére, az igazság feltétlen tiszteletére és igényére, a testi-lelki harmóniára, az ehhez szükséges önfegyelemre, mindezek továbbvitelére.

Diákjainkból olyan öntudatos polgárokat kívánunk nevelni, akik ismerik és szeretik hazájukat. Szívesen vallják magukat magyarnak, s családjukért, egyházukért, hazájukért áldozatra készek.

Minden ránk bízott gyermek ajándék, ezért megkeressük azokat a területeket, ahol a legtöbb adottságot kapták, hogy eljuttathassuk őket az általuk elérhető legmagasabb szintre.

Az erkölcsi felfogásunk megköveteli a tudatos rendet, a fegyelmezett munkát, az igazmondást, a belső igényt a tanulásra, a tudás tiszteletét.

Elvárjuk diákjainktól, hogy a felnőttekkel és a diáktársaikkal való viszonyukat az önzetlenség, a türelem, a segítőkészség és az empátia jellemezze.

11.2. Viselkedési alapelvek

A rend, a rendszeresség, a fegyelmezett viselkedés épüljön be a tanulók személyiségébe, segítse az emberi szabadság kiteljesedését, a belső rend és harmónia kialakulását.

A pedagógus és tanítvány kapcsolatára, illetve a diákok egymás közötti kapcsolatára a kölcsönösség legyen jellemző. Ennek érdekében fogadják el és becsülik egymás értékeit. Legyenek nyíltak, egyenesek és őszinték egymáshoz, de a bizalommal soha ne éljenek vissza, személyiségi jogokat sértő információkat ne adjanak ki, és ne is kérjenek olyanokat.

Igényeik kielégítése ne a másik rovására történjék, az egyéni véleményalkotás, a kreativitás megnyilvánulásának lehetőségei ne adjanak alkalmat konfliktushelyzetekre, megtorlásra. A közösség érdeke előzze meg az egyénét, a tetteket ne az önzés, hanem az egymás iránti szeretet vezérelje. Diákjaink viselkedése nem lehet durva, erőszakos, mások méltóságát sértő.

13. Záró rendelkezések

A pedagógiai program nyilvános dokumentum, melyet a nevelőtestület tagjai készítenek el, a diákönkormányzat a szülői munkaközösség véleményezése után a nevelőtestület fogad el. Az igazgató az igazgatótanács elé terjeszti, igazgatótanácsi véleményezés után terjeszti fel a fenntartóhoz jóváhagyásra.

A pedagógiai programot kétfévente felül kell vizsgálni, illetve minden esetben, amikor a jogszabályi változások ezt szükségessé teszik.

Szeged, 2024. április 12.

Nagy Arnold
igazgató

Mellékletek

1. számú melléklet: A nevelőtestület bemutatása az aktuális tanévre vonatkozóan
2. számú melléklet: A tematikus csoportfoglalkozások témakörei
3. számú melléklet: Helyi tanterv évfolyamonkénti bontásban
4. számú melléklet: Legitimációs záradékok

Konkrét elvárásaink:

- A tanulók a kollégiumi rendezvényeken, alkalmakon fegyelmezetten, a kapott utasításoknak megfelelően viselkedjenek.
- A tanulók az intézmény minden dolgozója iránt tisztelettel viselkedjenek.
- A tanulók egymás között kulturált módon viselkedjenek.

11.3. Elvárások a nevelőtanárral szemben

- rendelkezzen stabil értékrenddel;
- legyen harmonikus személyiség;
- kreatív pedagógiai munkavégzésre legyen alkalmas;
- korszerű szakmai ismeretekkel rendelkezzen – rendszeres önképzés;
- legyen jártas a különböző pedagógiai eljárások alkalmazásában, tudjon nevelési folyamatokat megszervezni, irányítani, értékelni;
- megfelelő empátiával rendelkezzen;
- legyen képes a diákok helyzetének, személyiségének megismerésére, megértésére;
- legyen képes a diákokkal őszinte, bizalmon alapuló viszony kialakítására;
- legyen képes a konfliktusok eredményes kezelésére.

12. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, a nevelő-oktató munkát segítő eszközök, felszerelések jegyzéke

A 20/2012. EMMI rendelet 161. § (3) bekezdés c) pontjában hivatkozott felszerelési jegyzékben foglalt kötelező eszközökkel és a 2. számú mellékletben szereplő kötelező (minimális) helyiségekkel, valamint egészség- és munkavédelmi eszközökkel a kollégium rendelkezik.

13. Záró rendelkezések

A pedagógiai program nyilvános dokumentum, melyet a nevelőtestület tagjai készítenek el, a diákönkormányzat a szülői munkaközösség véleményezése után a nevelőtestület fogad el. Az igazgató az igazgatótanács elé terjeszti, igazgatótanácsai véleményezés után terjeszti fel a fenntartóhoz jóváhagyásra.

A pedagógiai programot két évente felül kell vizsgálni, illetve minden esetben, amikor a jogszabályi változások ezt szükségessé teszik.

Szeged, 2024. április 12.

P.H.

.....

Nagy Arnold

igazgató

Melléletek

1. számú melléklet: A nevelőtestület bemutatása az aktuális tanévre vonatkozóan
2. számú melléklet: A tematikus csoportfoglalkozások témakörei
3. számú melléklet: Helyi tanterv évfolyamonkénti bontásban
4. számú melléklet: Legitimációs záradékok

1. számú melléklet

2. számú melléklet

A tematikus csoportfoglalkozások témakörei

1. A tanulás tanítása

Évfolyam	Fejlesztési követelmény	Tartalom, tevékenység	Óraszám
9. évfolyam	Sajátítsa el és legyen képes alkalmazni a hatékony tanulási technikákat.	Ismertessük az alapvető tanulási stílusokat, azok sajátosságait, az egyes stílusoknak leginkább megfelelő, hatékony tanulási módokat.	3
10. évfolyam	Alkalmazza a tanulást segítő hagyományos és modern eszközöket.	Készítsük fel a diákokat, hogy megfelelő módon és tudatosan tudja használni a könyvtár nyújtotta ismeretszerzési lehetőségeket és az internetet.	2
11. évfolyam	Legyen képes elemezni, értelmezni, rendszerezni a megszerzett ismereteket.	A gyakorlatban sajátítsa el a tantárgyhoz kapcsolódó ismeretek, tartalmi elemek szabatos szóbeli és írásbeli megfogalmazását.	2
12. évfolyam	Legyen képes az érettségi írásbeli és szóbeli követelményeinek megfelelni.	Kérjük számon a megszerzett ismereteket és vessük össze az alkalmazott tanulási technika kiválasztásával, megfelelőségével.	2
13. évfolyam	Sajátítsa el az IKT eszközök használatát és legyen képes azokat hatékonyan alkalmazni.	Készítsük fel egy önálló portfólió létrehozására.	1

2. Az erkölcsi nevelés

Évfolyam	Fejlesztési követelmény	Tartalom, tevékenység	Óraszám
9. évfolyam	Lássa be az erkölcsi felelősség fontosságát.	Az embert, mint értékkelő és erkölcsi lény. Luther Márton a lázadó mégis keresztényi értékrend hordozója. Az erkölcsi értékek és az erkölcsi érzék kialakításának jelentősége az emberi kapcsolatokban.	2
10. évfolyam	Gyakorlati és iskolai tapasztalatai, ismeretei révén ismerje fel a morális helytállás jelentőségét.	Az erkölcs és az etika alapjai Szerepgyakorlatok, drámapedagógiai eszközök. Példákon keresztül utalunk a keresztyén erkölcsi értékek és az erkölcsi érzék kialakításának jelentőségére az emberi kapcsolatokban. Rámutatunk az evangélikusság egyetemes világlátására.	2
11. évfolyam	Képes legyen megfelelő erkölcsi választásokra.	Szociális kapcsolatok rendszere, társas viselkedési formák. Társadalmi normák, elvárások.	2
12. évfolyam	A munka megbecsülése mértéktartás, együttérzés, segítőkészség.	Bemutatjuk a mindennapi élet tapasztalataiból a morális helytállás jelentőségét, az egyéni döntések meghozatalában betöltött szerepét. Felismertetjük a diákokkal az erkölcsi kérdéseket felvető élethelyzeteket. Egyéni döntéseink morális jelentősége.	1
13. évfolyam	A munka megbecsülése mértéktartás, együttérzés, segítőkészség.	Bemutatjuk a mindennapi élet tapasztalataiból a morális helytállás jelentőségét, az egyéni döntések meghozatalában betöltött szerepét. Felismertetjük a diákokkal az erkölcsi kérdéseket felvető élethelyzeteket. Egyéni döntéseink morális jelentősége.	1

3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Évfolyam	Fejlesztési követelmény	Tartalom, tevékenység	Óraszám
9. évfolyam	Nemzeti kultúránk értékeinek, hagyományainak, megismertetése.	Jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságának tanulmányozása. Az evangélikus hazafiság - Kossuth Lajos, Petőfi Sándor, Sztehlo Gábor stb.	2
10. évfolyam	A határon túli magyar kultúra felfedeztetése, a magyarságtudat őrzése. A Kárpát-medence mint a magyarság tágabb hazája.	A magyar és szomszédos nyelvek jövevényszavainak kölcsönössége. A Monarchia népeinek megismerése, békés együtt élésük titka.	2
11. évfolyam	Történelmi múltunk megbecsülése, a közösséghez, a hazához tartozás érzésének kialakítása.	Hagyományaink megismerése, átörökítése a fiatalabb generáció számára, nemzeti ünnepeink megtartása.	2
12. évfolyam	Nyitottság, megértés, tolerancia a különböző népek, kultúrák, vallások iránt. Ismerkedés az egyetemes emberi kultúra eredményeivel. Nemzetközi kapcsolatok ápolása.	Magyarország helye az Európai Unióban, a demokratikus alapelvek fogalma. Integráció vs. nemzeti szuverenitás. Mit jelent a vallási világnézet, miben különböznek ezek egymástól. Mit jelent az egyetemes anyaszentegyház fogalma.	2
13. évfolyam	Kuriózumok - A magyar kultúra egyedisége. Miért jó magyarnak lenni?	Hungarikumok; Magyar Világörökség helyszínek; Akik jó hírünket vitték/viszik a világba.	1

4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Évfolyam	Fejlesztési követelmény	Tartalom, tevékenység	Óraszám
9. évfolyam	Értse meg az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát az egyéni és társadalmi célok elérése érdekében.	A demokrácia alapfogalmainak ismertetése, történetének áttekintése, a politikai rendszer ismertetése. Értessük meg a cselekvő állampolgári magatartás és a törvénytisztelet jelentőségét. Teremtsünk lehetőséget a diákönkormányzati munka révén a közügyekben kifejtett hatékony együttműködésre és a közösségeket érintő problémák megoldására.	2
10. évfolyam	Legyen tisztában a jog szerepével a társadalmi életben.	Ismertessük a demokratikus jogállam működésének alapelveit, az állampolgárság fogalmát és az alapvető állampolgári jogokat. Az alapvető emberi jogok története és megismerése.	2
11. évfolyam	Képes legyen belátni a kollégiumi diákönkormányzat jelentőségét a kötelezettségek és a jogok gyakorlása során.	A diákönkormányzati munka révén gyakorolja a közügyekben kifejtett hatékony együttműködés jelentőségét, a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés fontosságát.	2
12. évfolyam	Ismerje a demokratikus állam működésének főbb elemeit (választási rendszer, helyi önkormányzatok, törvényhozás, kormány, igazságszolgáltatás, fegyveres testületek stb.).	Magyarország történetének és sajátosságainak megismerése. Tevékenyen vegyen részt a kollégiumi diákönkormányzat munkájában, így a demokratikus elvek megvalósításában, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításában. Szerepvállalás a diákgyűléseken.	1
13. évfolyam	Legyen képes értelmezni a politikai részvétel sajátosságait Magyarországon és az Európai Unióban egyaránt.	Ismerje az Európai Unió felépítését, intézményrendszerét. Ismerkedjen meg a Lutheránus Világszövetség létezésével.	2

5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Évfolyam	Fejlesztési követelmény	Tartalom, tevékenység	Óraszám
9. évfolyam	Ismerje meg az emberi kapcsolatok létrejöttét elősegítő, illetve gátló személyiségvonásokat	Beszéljünk az egyén alapvető személyiségjellemzőiről, a jellem alakításáról, magatartásról, viselkedésről. A kapcsolatokról: családi, baráti, párkapcsolati, munkatársi, tanár-diák, iskolatársi. Az emberi kapcsolatokat befolyásoló tényezőkről: rokonszenv-ellenszenv, előítélet-nyitottság, őszinteség-hazugság, harag-megbocsátás, alkalmazkodás-rugalmatlanság.	1
10. évfolyam	Legyen tudatában, hogy a gondosan kiválasztott és mély emberi kapcsolatok mennyire értékesek az emberi együttélésben.	Ismertessük meg velük azt, hogy az értékes kapcsolatok alappillérei a becsület, a tisztesség, az empátia, az elfogadás, ösztönözzük őket nyitottságra, beszéljünk az együttélés szabályairól. Hívjuk fel a figyelmet a kulturált társas kapcsolatok és a közösségi élet szabályainak jelentőségére.	1
11. évfolyam	Életkorának megfelelő választékossággal legyen képes a társas kommunikációra	Intelligens kapcsolatteremtés azonos és különböző tanuló között. Alakuljon ki az igényes kommunikációra való igény és az arra való készség. Ismertessük meg velük különböző konfliktuskezelési lehetőségeket, megoldásokat.	1
12. évfolyam	Alakuljon ki a tanulóban a választási lehetőségek felismerésének képessége, és döntési helyzetekben legyen képes e lehetőségeket mérlegelni.	Támogassuk őket abban, hogy érezzék, hogy alakítani tudják saját sorsukat, fejlődésüket, életpályájukat, gyakorlati tanácsokkal segítsük őket abban, hogy felismerjék a kockázati tényezőket, fejlesszük a helyzetfelismerésre való képességüket.	1

13. évfolyam	Váljék természetessé benne a másik ember személyiségének tisztelete és megértése, a helyes önismeret kialakítása, önmaga felvállalása. A bibliai példa, amely a szemünkben lévő gerendáról, ill. a másik szemében lévő szálkáról szól, mutassa be a személy felelősségét hibáink ismeretéről.	Legyen igényük a saját személyiségük megismerésére, elfogadására, a mások megértéséhez és tiszteletéhez szükséges képességek kialakítására. Tartsák tiszteletben az egyéni méltóságot, mások nézeteit, meggyőződéseit, szokásait.	1
--------------	---	---	---

6. A családi életre nevelés

Évfolyam	Fejlesztési követelmény	Tartalom, tevékenység	Óraszám
9. évfolyam	Lássa be az erkölcsi felelősség fontosságát. Gyakorlati és iskolai tapasztalatai, ismeretei révén ismerje fel a morális helytállás jelentőségét. Képes legyen megfelelő erkölcsi választásokra. Ismerje Luther Márton életét	Bemutatjuk az embert, mint értékelő és erkölcsi lényt. Példákon keresztül utalunk a keresztyén erkölcsi értékek és az erkölcsi érzék kialakításának jelentőségére az emberi kapcsolatokban. Irodalmi, történelmi és biblia személyiségek életén keresztül ismertetjük a különböző erkölcsi választásokat. Megismertetjük a keresztyén kritikai gondolkodás alapjait Luther Márton életén keresztül	2
10. évfolyam	Tudatosuljon a családalapítás, családtervezés, a helyes párkapcsolat és felelősségvállalás fontossága Ismerje meg a helyes szexuális kultúra jellemzőit és jelentőségét a férfi nő kapcsolatban.	Ismertetjük a férfi és női szerepeket a családban Példákon keresztül bemutatjuk a felelős magatartást a párkapcsolatokban.	2
11. évfolyam	Ismerjen meg több féle családmódellet. Tudjon meg többet a családban előforduló konfliktusokról és ezen konfliktusok kezelésének módjairól.	Ismertessük a család szerepét, jelentőségét az egészséges testi és lelki fejlődés kialakulásában. Hangsúlyozzuk az idős családtagokkal való kapcsolattartás, együttműködés és támogatásuk fontosságát. Példákon keresztül bemutatjuk az esetleg létrejövő konfliktusokat a családban	2
12. évfolyam	Keresztyén párkapcsolat a házasság előtt. Legyen tisztában a keresztyén házasság jellemzőivel.	Bemutatjuk, hogy milyen a keresztyén párkapcsolat házasság előtt. Ismertetjük, hogy milyen a keresztyén házasság.	1
13. évfolyam	A gyermekvállalás felelősségének, az élet védelmének közvetítése	Ismerje az egészséges házasság alapjait, a védekezés formáit, a családtervezés lehetőségeit.	1

7. Testi és lelki egészségre nevelés

Évfolyam	Fejlesztési követelmény	Tartalom, tevékenység	Óraszám
9. évfolyam	Egészségtudatosság kialakítása. Legyen tisztában a helyes életritmus és életvitel személyiségre, testi fejlődésre kifejtett pozitív jelentőségével.	Megtanítjuk a kollégium lakóival a folyamatos hálaadás és Istennel való párbeszéd fontosságát. Ismertetjük a rendszeres testmozgás és az egészségtudatosság kapcsolatát, az elhízás és a korszerű táplálkozás, egészséges életmód és életvitel összefüggéseit.	2
10. évfolyam	Ismerje fel az egészséget fenyegető tényezőket, a szenvedélybetegségeket, és ismerje ezek megelőzésének módjait.	Ismertetjük a káros szenvedélyeket, szokásokat, a teljesítménynövelő szerek használatának veszélyeit. Diákköri tevékenységek révén a tanulók megtapasztalják az egyéni felelősség és döntés jelentőségét az egészséges életvitel és a szabadidős tevékenységek megvalósításában	2
11. évfolyam	Tudatosuljon és váljon napi gyakorlattá az egészséges életmód és a testmozgás, az egészségtudatos életmód.	Bemutatjuk és a gyakorlatban alkalmazzuk a rendszeres fizikai aktivitás és sport hatását a szervezetre.	2
12. évfolyam	Legyen tisztában az egészség, a sport és a lelki élet egymásra gyakorolt hatásává. Felelősségvállalás jelentősége.	Ismertetjük az érzelem-, feszültség szabályozás és agresszió megelőzését a sport, a mozgással járó tevékenységek révén.	2
13. évfolyam	Legyen tisztában az egészség, a sport és a lelki élet egymásra gyakorolt hatásává. Felelősségvállalás jelentősége.	Ismertetjük az érzelem-, feszültség szabályozás és agresszió megelőzését a sport, a mozgással járó tevékenységek révén.	2

8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Évfolyam	Fejlesztési követelmény	Tartalom, tevékenység	Óraszám
9. évfolyam	Legyen érzékeny mások élethelyzete iránt.	Ismertetjük a hátrányos helyzet fogalmát. Mutassuk be példákon keresztül a társadalmi felelősségvállalás fontosságát, a másokért érzett szolidaritás jelentőségét.	2
10. évfolyam	Alakuljon ki az összetartozás érzése. Az egyház diakóniai szerepének megismerése.	Ismertessük a tágabb közösségért (kollégium, egyház, társadalom) végzett önkéntes munka lehetőségeit és jelentőségét.	2
11. évfolyam	Alakuljon ki segítő magatartás a fogyatékkal élők iránt. Legyen motivált önkéntes feladatvállalásra a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű társak iránt.	A segítő magatartás kifejlesztése, gyakorlati alkalmazása. A szociális érzékenység, empátia és szolidaritás erősítése.	2
12. évfolyam	Tudatosuljon az együttműködés és az egymásra figyelés fontossága.	Az együttműködés, az egymásra figyelés képességének kialakítása. A segítő magatartás fejlesztése, gyakorlati alkalmazása.	1
13. évfolyam	Felelősségvállalás kialakulása a teremtett világ iránt.	Segítő magatartás formálása. Felelősségtudat a természeti környezet és az állatok védelmében.	1

9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

Évfolyam	Fejlesztési követelmény	Tartalom, tevékenység	Óraszám
9. évfolyam	Ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket, és kerülje is el ezeket.	Ismertetjük a környezetre káros anyagokat és tevékenységeket, az újrahasznosítható anyagok sokszínű felhasználhatóságát.	2
10. évfolyam	Legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét.	Ismertetjük a környezetkímélő életmód előnyeit úgy egyéni, mint a közösségre gyakorolt hatása alapján.	2
11. évfolyam	Részesítse előnyben a természetes, újrahasznosítható anyagokat. Ne hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat.	A gyakorlatban szervezünk természeti környezetet védő tevékenységeket, akciókat.	2
12. évfolyam	Legyen felkészülve a környezettudatos döntések meghozatalára, melyekben hasznosítsa a különböző tantárgyakban tanultakat.	Bemutatjuk (pl. természetfilm segítségével) az ember és természet egészséges együttélését.	2
13. évfolyam	Legyen felkészülve arra, hogy érvelni tudjon a környezetvédő megoldások mellett. Válgják erkölcsi alapelvét a teremtett természet tisztelete, környezete megbecsülése.	Bemutatjuk a hazai természetvédelem egyes színtereit.	2

10. Pályaorientáció

Évfolyam	Fejlesztési követelmény	Tartalom, tevékenység	Óraszám
9. évfolyam	Tudjon önállóan tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban.	Képességek és érdeklődési területek kibontakoztatása szakkörökön. Az egyén személyes tulajdonságainak, értékeinek fejlesztése, megerősítése.	2
10. évfolyam	Tudja alkalmazni az álláskeresés különböző technikáit, alakítsa ki a saját személyiségével összhangban álló kommunikációs stílust. Állásinterjúra történő felkészítés.	Egyéni törődés keretében felkészítés a fakultáció választásra. Perspektivikus életpálya személyre szabott kialakításának elősegítése. Nyári munkákkal kapcsolatos tapasztalatsere a diákok között.	2
11. évfolyam	Felhívni figyelmét arra, hogy élete során többször pályamódosításra kényszerülhet, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek.	A munkaerő piaci környezet ismerete, milyen szintű a túlképzés, milyenek az elhelyezkedési lehetőségek az adott területen. Képzési lehetőségekre vonatkozó ismeretek feltérképezése, gyűjtése, átadása, csoporton, illetve kollégiumon belüli megosztása.	2
12. évfolyam	Rendelkezzen megfelelő ismeretekkel választott szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkavállalói szerepéről.	Böngészés a szakmai ágazatokban; Szakmavilág app megismertetése; A munkaerőpiaci mobilitás. Hogyan maradjunk hosszú időn át kreatívak, tevékenyek, elhivatottak?	2
13. évfolyam	Legyen képes megérteni a munkahelyi feladatokat és elvárásokat. Különböző életszakaszok eltérő életcéljainak és prioritásainak tudatosítása.	A szakmai és munkacsoportok, kollégák és felettesek szocializációs hatása. A munkahelyváltás okai. Fluktuáció, változatosság, kihívások vs. stabilitás, biztonság.	1

11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

Évfolyam	Fejlesztési követelmény	Tartalom, tevékenység	Óraszám
9. évfolyam	Legyen tisztában az otthoni pénzügyi lehetőségekkel, korlátokkal. Tanulja meg a különféle pénzkezelési technikákat.	Segítjük, hogy képessé váljanak a rendelkezésükre álló erőforrásokkal való gazdálkodásra, beleértve a pénzzel való bánni tudást is. Ismertetjük és a lehetőségeknek megfelelően gyakoroltatjuk a banki műveleteket (csekk kitöltése, bankkártya használata, pénzáttalás stb.).	2
10. évfolyam	Tudjanak eligazodni a fogyasztási javak, szolgáltatások, marketinghatások és viselkedésmódok között.	Példákon keresztül ismertetjük, milyen gondok adódhatnak a társadalomban a helytelen gazdálkodás miatt és ezek milyen következményekkel járnak.	2
11. évfolyam	Ismerjék fel a fenntartható fogyasztás és az egyéni érdekeik kapcsolatát. Ez hozzájárul annak a képességnek a kialakításához, hogy megtalálják az egyensúlyt a rövidebb és hosszabb távú előnyök között.	Példákon keresztül bemutatjuk, mit jelent a kockázatelemzés, a kockázatvállalás, miért van ennek jelentősége, és melyek a veszélyei (pl. devizahitel).	2
12. évfolyam	Tudatosuljon benne a munka jelentősége, mint a javak létrehozásának, illetve megszerzésének eszköze	Megbeszéljük a munkával szerzett jövedelem és az ebből finanszírozható javak, szolgáltatások összefüggéseit.	3
13. évfolyam	Legyen tisztában a vállalkozások szerepével, a kockázatvállalás fontosságával és veszélyeivel	Ismertetjük a vállalkozás lényegét, alapvető formáit és a működési módjukat.	3

12. Médiatudatosságra nevelés

Évfolyam	Fejlesztési követelmény	Tartalom, tevékenység	Óraszám
9. évfolyam	Alakuljon ki kritikai érzéke a médiatartalmak megválasztásához.	A kritikus médiafogyasztás tegye képessé arra, hogy saját, helyes értékrendű véleményt tudjon alkotni, bármilyen hozzá eljutó tartalomról, ugyanis a média szavak nélkül sugallja az elvárt magatartást, hamis énképet és önértékelési zavart okozva.	1
10. évfolyam	Képes legyen az online kommunikáció hatékony felhasználására. Ismerje a reklám hatását a fogyasztásra.	Az online kommunikáció formáinak bemutatása: - az elektronikus levelezés, - az azonnali, közvetlen üzenetküldés, - hang-és videó alapú kommunikáció. Ismertetjük, hogy milyen hatást váltanak ki bennünk a reklámok: hamis értékítélet, hiányérzet alakulhat ki, felhívni a figyelmet, hogy a reklám elhiteleti azt, hogy az önmegvalósítás egy adott termék megvásárlásától, egy bizonyos szolgáltatás igénybevételétől függ.	1
11. évfolyam	Tanulja meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.	A tanuló tudatosan választ a tanulását, művelődését és szórakozását segítő médiumok között. Képes a média által alkalmazott figyelemfelkeltő eszközöket, képi és hangzó kifejezőeszközöket értelmezni, médiatartalmakat használni, megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezik a nem kívánatos tartalmak elhárítására.	1

12. évfolyam	Ismerje meg a közösségi tartalmak etikus, jogszabályok szerinti használatának és felhasználásának szabályait	Ismertessük és tudatosítsuk azt, hogy a közösségi oldalak használatára is érvényesek az etikus magatartás szabályai. Az internet etikett szabályaival -netikett (netiquette) - kapcsolatban a legáltalánosabb elvárás az, hogy se magunkat, se másokat ne hozzunk veszélyes, kényes vagy kellemetlen helyzetbe.	1
13. évfolyam	Tudatosuljanak az adatbiztonsággal, jogtudatossággal, a függőséggel (internet, számítógépes játékok) és egyéb veszélyekkel és azok elkerülésével kapcsolatos ismeretek.	Legyenek tisztában azzal, hogy nagyon fontos a személyes adataink védelme, az adathalászat felismerése és védekezés ellene. Beszéljünk arról, hogy hogyan alakul ki az online függőség, miért veszélyes, ha minden szabadidőnket a számítógép előtt töltjük? Az internetes játékok előnyeinek és hátrányainak ismertetése.	1

3. számú melléklet

A Szegedi Evangélikus Kollégium helyi tanterve

9. évfolyam

Óraszám	Témakör	Fejlesztési terület, kompetenciák	Tartalmak	Tevékenységek, módszerek, eszközök
1.	A tanulás tanítása	A különböző tantárgyakhoz tartozó hatékony tanulási technikák és módszerek felismerése.	<i>Általános tanulási technikák, módszerek Az egyes tantárgyak speciális követelmények. Saját tanulási problémák megfogalmazása.</i>	Az egyes tantárgyak tanulásához tartozó speciális elemek összegyűjtése, listázása. Egyénre szabott tanulási módszer megválasztása.
2.	A tanulás tanítása	Olvasott és hallott szöveg feldolgozási stratégiáinak elsajátítása.	<i>Vázlatok, jegyzetek készítésének technikái. Lényegi információk kiszűrése, azok rendszerezése.</i>	Feladatok, gyakorlatok.
3.	Médiatudatosságra nevelés	Kritikus gondolkodás kialakítása. Társadalmi konfliktusok és erkölcsi dilemmák felismerésének segítése. Ismerje a reklám hatását a fogyasztásra. Értelmező attitűd fejlesztése. Önálló vélemény megfogalmazása.	<i>A reklám és a fogyasztás összefüggése. A reklám, a negatív reklám fogalma. A reklám és a fogyasztás kapcsolata. Hogyan viselkedhetünk tudatosan a reklámokkal? A reklámok fajtái.</i>	Új információ feldolgozása. Adatok elemzése csoportokban, majd a tapasztalatok kielemzése új csoportok létrehozásával. Szabad véleményalkotás az adott témában.
4.	Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	Szolidaritás elmélyítése Az együttműködés, az egymásra figyelés képességének kialakítása. Vitakultúra fejlesztése.	<i>Nemzetiségek Magyarországon – nemzeti és etnikai kisebbség fogalma. A magyarországi kisebbségek megismerése.</i>	A családban előforduló nemzetiségek összegyűjtése. Lehetséges megoldások keresése a kisebbségek helyzetének javítására.
5.	Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	Szolidaritás elmélyítése. Az együttműködés, az egymásra figyelés képességének kialakítása. Vitakultúra fejlesztése.	<i>Társadalmi rétegződés és társadalmi egyenlőtlenségek. A hátrányos helyzet fogalmának tisztázása. Az egyház szerepe a hátrányos helyzetűek támogatásában.</i>	Példagyűjtemény létrehozása a hátrányos helyzet fogalmával kapcsolatban.

6.	Az erkölcsi nevelés	Értelmi és érzelmi képességek fejlesztése. Ember és környezete viszonyának reális érzékelése, a nyitottság, a bátorság és a humorérzék emberi értéként való kezelése. A hagyományok és a munka értéként való meghatározásának segítése.	<i>Értékrendek és értékrendszerek.</i>	Új információ feldolgozása. Csoportmunka. Szabad véleményalkotás az adott témában.
7.	Az erkölcsi nevelés	Emberi kapcsolataink fontosságának előtérbe helyezése. Empatikus, toleráns attitűd megerősítése.	<i>Szeretet erkölcsi jelentősége, szeretet alapminták. Személyes kapcsolatok erkölcsi dilemmái.</i>	Szabad beszélgetés. Csoportos munka
8.	Önismeret és társas kultúra fejlesztése	Verbális kommunikációs készség és az önkifejezés fejlesztése. Szociális kompetencia. Identitástudat erősítése.	<i>A csoport aktív közreműködésével a megfelelő ön- és társismeret kialakítása. Tematikus beszélgetések, vita és reflexió.</i>	Ajánlott irodalom: Limpár Imre: 100 mondat, amely megváltoztatta az életemet.
9.	Állampolgárságra, demokráciára nevelés	Legyen tisztában a demokrácia eredetével, történetével. Ismerje a demokrácia alapelveit, alapfogalmait.	<i>Az athéni demokrácia működése a Kr.e. 5. században és ma. A hatalmi ágak megoszlásának ismerete.</i>	Csoportmunka. Vázlat vagy egyéb grafikai szervező készítése az állam felépítéséről, a hatalmi ágak legfontosabb intézményeiről.
10.	Állampolgárságra, demokráciára nevelés	A demokrácia gyakorlása az intézményen belül.	<i>A kollégiumi diákönkormányzat működése és tevékenységi köre. Rendezvényszervezés és lebonyolítás az OT irányításával.</i>	Diákönkormányzati nap programjának szervezése. Jelöltállítás, a csoport képviselője.
11.	Családi életre nevelés	Szociális kompetencia. Elfogadás. Empátia.	<i>A család jelentősége. A veszteségek feldolgozása. A szeretet, mint a család „hajtómotorja”.</i>	Csoportmunka keretében a család fontossága az ember életében. Szeretet – család – veszteségek.
12.	Családi életre nevelés	Kommunikáció. Felelősségvállalás.	<i>A családi munkamegosztás.</i>	A helyes napirend kialakítása. Csoportmunka: A családi munkamegosztás-nehézségek. Ki mit vállal otthon? – beszélgetés.
13.	Fenntarthatóság, környezettudatosság	A környezet állapota iránti érzékenység erősítése. Az elhasznált tárgyak értékének felismerése.	<i>Újrahasznosítás. A feleslegessé vált tárgyak hasznosításának lehetőségei.</i>	Apró dísz tárgyak készítése elhasznált tárgyakból, termékekből, levelekből.

14.	Fenntarthatóság, környezettudatosság	Környezetkímélő életmódhoz szükséges szokások, a környezet védelmét célzó közös cselekvés kialakítása.	<i>A hulladék és a szemét fogalmak közötti különbségtétel. A szelektív szemetgyűjtés fontossága.</i>	Filmvetítés.
15.	Gazdasági és pénzügyi nevelés	Érzelmi kompetencia. Együttműködési készség. Szociális kompetencia	<i>A munkanélküliség megelőzésének lehetőségei. Az „élethosszig” tartó tanulás szükségessége (átképzésben való részvétel, a több lábbon állás képessége).</i>	Problémafelvetés. Esettanulmány. Gyűjtőmunka.
16.	Gazdasági és pénzügyi nevelés	Szociális kompetencia. Személyes kompetencia. Együttműködési készség	<i>Családi gazdálkodás és a munkával szerzett jövedelem felhasználása. A helytelen gazdálkodás ismervei.</i>	Irányított beszélgetés. Vita, érvelés.
17.	Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	Kritikai gondolkodás, tudatos ismeretszerzés digitális eszközök helyes használata érzelmi kompetencia.	<i>Híres magyarok, akiket az „egész világ” ismer: Puskás Ferenc, Kodály Zoltán, Bartók Béla. Híres magyarok, akikre, mi, magyarok nagyon büszkék vagyunk.</i>	Keresés az interneten filmek, bemutatók, cikkek megtekintése, új ismeret szerzése.
18.	Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	Közösséghez tartozás kompetenciájának erősítése.	<i>Nemzeti ünnepeink. Miért van szükség ünnepekre? Mit jelentenek a nemzeti ünnepek?</i>	Közös megemlékezés, műsorösszeállítás csoport, illetve intézményi szinten önkéntes szerepléssel összekötve az alkalmat még átélhetőbbé téve.
19.	Pályaorientáció	Kommunikáció. Önismeret.	<i>Életút grafikon készítése (X tengelyen az eddigi életkor, Y tengelyen a tanulók által választott szempont).</i>	Egyéni, majd csoportmunka. Megbeszélés
20.	Pályaorientáció	Életpályaépítés kompetencia.	<i>A választott pályával szembeni elvárásaim - kérdőív kitöltése.</i>	
21.	Testi, lelki egészség	Képes legyen felismerni a mozgás szervezetre gyakorolt jótékony hatását.	<i>Mozgás hatása testünkre, lelkünkre.</i>	Megfelelő edzés, gyakorlatok.
22.	Testi, lelki egészség	Civilizációs betegségek ismerete és elkerülési lehetőségeinek tudatosítása.	<i>Civilizációs betegségek (pl. cukorbetegség, elhízás, magas vérnyomás) Kóros egészségtudat elkerülése.</i>	Rekreációs gyakorlatok.

10. évfolyam

Óraszám	Témakör	Fejlesztési terület, kompetenciák	Tartalmak	Tevékenységek, módszerek, eszközök
1.	A tanulás tanítása	A tanulást segítő hagyományos és modern eszközök alkalmazási képességének fejlesztése. Önálló tájékozódás elsajátítása.	<i>Könyvtárhasználat (ETO, katalógusok). Szakkönyvek, kézikönyvek, sajtótermékek. Internetes szakirodalom.</i>	Látogatás a kollégium könyvtárában. Könyvtári kutatómunka.
2.	A tanulás tanítása	A megszerzett információk, ismeretek között a szelektálás, értékelés képességének kialakítása.	<i>Az ismeretforrás kritikája. Interneten való keresés, tájékozódás hatékony módszerei.</i>	Anyaggyűjtés szabadon választott témákhoz, cédulázás, jegyzetkészítés, forrásjegyzék összeállítása.
3.	Médiatudatosságra nevelés	Valós emberi kapcsolataink fontosságának előtérbe helyezése. Másik ember méltóságának figyelembevétele. Empátia erősítése.	<i>A médiatartalmak és a valóság összefüggése. Az online kommunikáció formáinak bemutatása. A közösségi oldal, mint médiatartalom. Előnyök, hátrányok. Esetelemzések. Milyen vagyok az online térben és a valóságban? A cyberbullying, sexting, grooming fogalma.</i>	Új információ feldolgozása. Szabad véleményalkotás megfogalmazása. Beszélgetőkör.
4.	Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	Önkéntesség vállalása, belső motiváció felkeltése.	A közösségi szolgálat, társadalmi felelősségvállalás fontossága. Az önkéntesség formái és színterei. Az önkéntesek a jövő alkímistái.	Adománygyűjtés. Csatlakozás egy kiemelt akcióhoz vagy programhoz.
5.	Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	A tolerancia fejlesztése. Érzelmi intelligencia. Egymásra figyelés, önzetlenség képessége.	Nemzetközi és hazai humanitárius- és segélyszervezetek munkájának ismertetése. Néhány ismertebb nemzeti és nemzetközi civil szervezet tevékenysége.	Gyűjtőmunka. Evangélikus Missziói Központ tevékenységének megismerése.
6.	Az erkölcsi nevelés	Jogok és kötelességek nyomatékosítása. Társadalmi konfliktusok és erkölcsi dilemmák felismerésének segítése	<i>Az ember lehetőségei. Korlátozottság, rend és szabadság.</i>	Szabad véleménynyilvánítás.

7.	Az erkölcsi nevelés	Kritikai szemléletmód kialakítása. Önálló vélemény megfogalmazása. Igazságérzet és empátia fejlesztése	<i>Erkölc és jog.</i>	Új ismeretek feldolgozása. Csoportmunka.
8.	Önismeret és társas kultúra fejlesztése	Szociális kompetencia, pozitív énkép kialakítása és megerősítése, felelős vélemény kialakítása mások megítélésében.	<i>A reális önismeret kialakítása, az énkép, a tulajdonított kép és a visszatükrözött kép egybeesésének vizsgálata. Mások tiszteletéhez szükséges képességek fejlesztése.</i>	Énkép –másképp. Élő énkép-diagram. Pozitív megerősítés. Azt szeretem benned, hogy...
9.	Állampolgárságra, demokráciára nevelés	Az alapvető jogok és kötelességek megismerése. Az együttélés szabályainak központi normái.	<i>Az emberi jogok ismerete és a jogegyenlőség elvének bemutatása, az állampolgári jogok és kötelességek. A felelős állampolgári magatartás jelentősége. A jog szerepe a társadalmi életben.</i>	Alapdokumentumok ismerete pl. Amerikai Függetlenségi Nyilatkozat, Emberi és Polgári Jogok Nyilatkozata, ENSZ Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata.
10.	Állampolgárságra, demokráciára nevelés	Törvénnytisztelő magatartás elsajátítása. Az együttélés szabályainak központi normái.	<i>A felelős állampolgári magatartás jelentősége.</i>	Idézetek Magyarország Alaptörvényéből – forráselemzés.
11.	Családi életre nevelés	Felelősségvállalás. Megbízhatóság.	<i>Szexualitás fiatalokban. Veszélyek és problémák. I.</i>	Filmvetítés: Submarine (2010).
12.	Családi életre nevelés	Felelősségvállalás. Megbízhatóság.	<i>Szexualitás fiatalokban. Veszélyek és problémák. II.</i>	Filmfeldolgozás: Submarine (2010). A filmelemzési szempontok alapján a feladatlap ellenőrzése, nézőpontok ütköztetése.
13.	Fenntarthatóság, környezettudatosság	A mindennapi életben előforduló, környezetet szennyező anyagok és a környezetre káros tevékenységek felismerése.	<i>A természeti környezet elemei. Szennyező anyagok típusai.</i>	“Amit a természet már elengedett” Teremtésvédelem projekt (szemétszedés, hulladékcsökkentés).
14.	Fenntarthatóság, környezettudatosság	Környezetkímélő életmódhoz szükséges szokások, a környezet védelmét célzó közös cselekvés kialakítása.	<i>Ökológiai lábnyom. Kollégium külső, belső környezetének tudatos környezetkímélő kialakítása.</i>	Saját ökológiai lábnyom kiszámítása.

15.	Gazdasági és pénzügyi nevelés	Állampolgári kompetencia. Szociális kompetencia. Gazdasági ismeretek	<i>Az állam szerepe a gazdaságban (az állam költségvetése, az állami beavatkozás lehetőségei, támogatások). Társadalmi-gazdasági kihívások.</i>	Gyűjtőmunka az interneten. Kiselőadás.
16.	Gazdasági és pénzügyi nevelés	Matematikai kompetencia. Állampolgári kompetencia. Gazdasági ismeretek	<i>Az EU gazdasága (az EU gazdaságpolitikája, költségvetése, az euró). Az EU-n belüli munkavállalás lehetőségei, támogatások.</i>	Esettanulmány. Gyűjtőmunka az interneten.
17.	Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	Térbeli tájékozódás képességének fejlesztése.	<i>Európaiság, európai identitás. Európa, mint földrajzi kategória. Európa, mint kulturális közösség a kereszténység és az európaiság kapcsolata.</i>	Európa térképe, az Európai Unió diavetítés (PowerPoint).
18.	Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	Kreativitás fejlesztése, csoporttudat erősítése, együttműködési készség, kulturális ismeretek bővítése	<i>Hungarikumok, magyar termékek, melyeket mindannyian ismerünk, magyar termékek, amelyeket a világ ismer(hetne).</i>	Új ismeret feldolgozása, csoportmunka.
19.	Pályaorientáció	A társadalmi szerepvállalás és empátia fontosságának hangsúlyozása.	<i>Az önkéntesség fontossága. Nyári munka, diák munka lehetőségeinek kutatása és megosztása a többiekkel.</i>	Élménybeszámoló. Megbeszélés, tapasztalatcsere.
20.	Pályaorientáció	Személyre szabott álláskeresési technikák kialakítása, saját "brand" építés a hitelesség érdekében.	<i>Hogyan látom, tervez(z)em az életem rövid, közép és hosszú távon?</i>	Egyéni munka. Megbeszélés.
21.	Testi, lelki egészség	Képes legyen az egészségkárosító anyagok felismerésére és elutasítására.	<i>„Hogyan utasítsam el?”</i>	Szituációs feladatok (baráti társaság, rendőrség, diszkó, családi események).
22.	Testi, lelki egészség	Az érzelmek megfelelő módon történő kifejezése, feszültség levezetés módjai.	<i>Érzelmek tükrében. Konfliktuskezelés. Agresszió.</i>	Szituációs feladatok (win – win helyzetek, érzelmi feltöltődés a burnout ellen, zsiráfnyelv, proaktív hozzáállás fejlesztése).

11. évfolyam

Óraszám	Témakör	Fejlesztési terület, kompetenciák	Tartalmak	Tevékenységek, módszerek, eszközök
1.	A tanulás tanítása	A megszerzett ismeretek értelmezésének, elemzésének, rendszerezésének fejlesztése.	<i>Esszék, hosszabb-rövidebb kifejtős válaszok az írásbeli számonkérésnél. A jól szerkesztett, stílusos szövegalkotás ismérvei.</i>	Feladatlapok, példák.
2.	A tanulás tanítása	Hatékony kommunikációs és metakommunikációs technikák elsajátítása.	<i>Szóbeli feleletek, előadások stílusai. Csoport előtt való szereplés gyakorlása.</i>	Rövid videó felvételek.
3.	Médiatudatosságra nevelés	Az erkölcsi döntés nehézségeinek és felelősségének tárgyalása. Empatikus magatartás és problémaérzékenység fejlesztése.	<i>A számítógép, az internet és telefonfüggőség veszélyei. Saját internet felhasználási szokásaink felülbírálnak, vámpíroldalak kiszűrése. Tapasztaltad-e már, hogy egy barátod vagy valamelyik ismerősöd durván viselkedett valakivel a neten? Mit csinálsz, ha azt látod, hogy valaki durva vagy bántó dolgokat tesz közzé valaki másról?</i>	Új ismeretfeldolgozás: net@ctivity kártyák jelentésének megbeszélése. Szabad véleményalkotás, beszélgetés.
4.	Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	Szociális kompetenciák. Együttérzés, segítségnyújtás. Segítő magatartás formálása.	<i>Fogyatékos Emberek Világnapja. Fogyatékossgal élő hátrányos helyzetű emberek megértése, elfogadása. Fogyatékossgal élők helyzete és szociális ellátásuk. A társadalomba való beilleszkedés segítése.</i>	Nem Adom Fel Alapítvány tevékenységének megismerése.
5.	Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	Szociális kompetenciák. Együttérzés, segítségnyújtás. Elfogadás.	<i>Fogyatékossgai csoportok elkülönítése. Akadálymentesítés fontossága. A fogyatékos emberek foglalkoztatásának lehetőségei. A fogyatékkal élők munkahelyi befogadásának elősegítése.</i>	Példák az integráció lehetőségére.

6.	Az erkölcsi nevelés	A természet és embertársaink iránti felelősség érzésének fejlesztése. Kritikai gondolkodás fejlesztése.	<i>Technika és etika. A technika báványimáddói. Az ember, mint a technika eszköze?</i>	Új információ feldolgozása. Az adott témával kapcsolatos szabad véleményalkotás.
7.	Önismeret és társas kultúra fejlesztése	Szociális kompetencia. Befolyásolhatóság okozta Problémák szemléltetése. Felelősségvállalás. Empátia. Nonverbális kommunikációs készség és az önkifejezés fejlesztése	<i>Az önálló döntésért vállalt felelősség jelentőségének megtapasztalása. (Időrabló tevékenységek megszüntetése). A döntési helyzetekben a saját választási lehetőségünk felismerésének jelentősége. Szerepjátékok segítségével mások megértéséhez szükséges képességek fejlesztése.</i>	A molnár, a fia meg a számár. Hotelportás. Hercegúrfi vizsgája. Ajánlott irodalom: Limpár Imre: A siker tervezhető.
8.	Állampolgárságra, demokráciára nevelés	Az emberi méltóság és az emberi jogok tiszteletének fontossága. Érdeklődés felkeltése a közösséget érintő problémák iránt.	<i>Az erőszakmentesség, az emberi méltányosság, az emberi jogok betartásának fontossága. A közügyek jelentősége. Polgárjogi és szabadságmozgalmak kiemelkedő képviselői.</i>	Filmrészletek megtekintése.
9.	Állampolgárságra, demokráciára nevelés	A demokrácia elvei és gyakorlati megvalósítása. A társadalmi szerepek érvényesülése.	<i>Az állampolgári részvétel jelentősége és haszna a mindennapokban. Az OT jogainak, feladatainak, kötelességeinek és lehetőségeinek megismerése. A civil szervezetek története és jellemzői.</i>	Részvétel a diákönkormányzat munkájában. Véleményalkotás az OT munkájával kapcsolatban. Egy civil szervezet bemutatása.
10.	Családi életre nevelés	Felelősségvállalás. Megbízhatóság. Kommunikáció	<i>Párkapcsolatok. Tinédzserszerelem.</i>	A kollégiumi csoport átalakulása a párkapcsolatok kialakulásának hatására. A barátság és a szerelem konfliktusai.
11.	Családi életre nevelés	Felelősségvállalás. Megbízhatóság. Kommunikáció.	<i>Párkapcsolatok. Tinédzserszerelem. II.</i>	Felkészülés a felnőttkor nehézségeire. „10 év múlva” önéletrajz elkészítése
12.	Családi életre nevelés	Felelősségvállalás. Megbízhatóság. Kommunikáció.	<i>Párkapcsolatok. Tinédzserszerelem. III.</i>	Ismerkedés, udvarlás, randevú. „Régen és ma plakát” készítése.

13.	Fenntarthatóság, környezettudatosság	Személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartásforma kialakítása. Személyes életter kialakításában a környezetbarát módok előtérbe helyezése.	<i>Fogyasztási szokások feltérképezése. Tudatos vásárlás. Természetes, környezetbarát termékek, módszerek.</i>	Házi készítésű használati eszközök (tisztító és tisztálkodószerek, tároló dobozok...).
14.	Fenntarthatóság, környezettudatosság	Közösség erejének, szerepének, a társadalmi összefogás fontosságának felismerése.	<i>Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan.</i>	Projekt a kollégiumban.
15.	Gazdasági és pénzügyi nevelés	Pénzügyi ismeretek. Állampolgári kompetencia. Szociális kompetencia. Érzelmi kompetencia.	<i>Jogi ügyek intézése, jogsegélyszolgálatok. Az egyéni és családi életben előforduló nehézségek, krízisek kiküszöbölésének lehetőségei.</i>	Kiselőadás. Gyűjtőmunka. Esettanulmány.
16.	Gazdasági és pénzügyi nevelés	Pénzügyi ismeretek. Matematikai kompetencia. Gazdasági ismeretek.	<i>Banki hitelek. A hitelek fajtái. A diákhitel. A magyar pénzpiacon jelen lévő hitelek (a bankok ajánlatai, naprakész információk, törlesztő részletek, kamat).</i>	Tanulói projektmunka. Gyűjtőmunka.
17.	Gazdasági és pénzügyi nevelés	Informatikai kompetencia. Pénzügyi ismeretek.	<i>A különböző bankok biztosítási programjai (életbiztosítás, otthonbiztosítás, törlesztésvédelmi biztosítás, utasbiztosítás).</i>	Tanulói projektmunka. Gyűjtőmunka.
18.	Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	Együttműködési készség fejlesztése.	<i>Magyar Nobel-díjasok: Lénárd Fülöp, Bárány Róbert, Zsigmondi Richárd, Szent-Györgyi Albert, Hevesi György, Békésy György, Wigner Jenő, Gábor Dénes, Polányi János, Oláh György, Harsányi János, Kertész Imre.</i>	Tablókészítés csoportos munka. Magyar és magyar származású Nobel-díjasok megismerése.
19.	Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	A társadalmi kohézió és empátia kialakítása a diákokban; az ünnepség lebonyolításában történő önálló és opcionális részvétel elősegítése.	<i>Megemlékezés 1956. október 23-ról, 1848. március 15-ről.</i>	Faliújságra történelmi idézetek, korhű beszámolók, az adott ünnepel kapcsolatos fényképek, dekorációk közzététele. A diktatúra és a forradalom szimbólumainak elemzése.

20.	Pályaorientáció	Az önképzés és belső motiváció fontosságának kialakítása. Életpályaépítés kompetencia	<i>A munkaerőpiac valós ismerete kereslet-kínálat alapon. A munkavállaló kötelességei, jogai</i>	Gyűjtőmunka. Megbeszélés.
21.	Pályaorientáció	Körütekintő és alapos tájékozódás a munka világában.	<i>A munkaadó kötelessége, jogai. Munkavállalói piacképesség: túlképzés vs. szakemberhiány.</i>	Egyéni elgondolások és tervek megbeszélése, csoporton, kollégiumon belüli tapasztalatcserék biztosítása.
22.	Testi, lelki egészség	A felelősségvállalás jelentősége, fontossága, következményei.	<i>„Fiatalból felnőtt” Felnőtté válás testi és lelki velejárói.</i>	Csoportos és egyéni beszélgetés.
23.	Testi, lelki egészség	A félelmek okainak megtalálása és megoldása.	<i>„Félelmeink” A serdülő és fiatal felnőtt problémái.</i>	Csoportos és egyéni beszélgetés.

12. évfolyam

Óraszám	Témakör	Fejlesztési terület, kompetenciák	Tartalmak	Tevékenységek, módszerek, eszközök
1.	A tanulás tanítása	Az érettségi vizsgákra való felkészülés hatékony módszereinek alkalmazása. Reális énkép fejlesztése.	<i>Tantárgyi sajátosságok. Időbeosztás, rendszerezés. Írásbeli érettségi feladatok megismerése.</i>	Időterv. Feladatlapok.
2.	A tanulás tanítása	Helyes időgazdálkodás kialakítása. Stresszoldó technikák tanítása.	<i>Szóbeli érettségi szituáció megismerése. Magatartási normák elsajátítása.</i>	Tanulási terv. Szituációs játékok.
3.	Médiatudatosságra nevelés	Az erkölcsi döntés nehézségeinek és felelősségének tárgyalása. Empatikus magatartás és problémaérzékenység fejlesztése.	<i>A számítógép, az internet és telefonfüggőség veszélyei. Saját internet felhasználási szokásaink felülbírálása, vámpíroldalak kiszűrése. Netikett szabályai. Tudnánk egy napot vagy egy hetet élni a telefonunk, a közösségi média vagy az internet nélkül? "Mit tesz velünk a temérdek képernyőidő?" Digital detox app bemutatása. Az online és játékfüggőségről: hogyan manipulál az internet?</i>	Új ismeretfeldolgozás. Szabad véleményalkotás, beszélgetés. Próbáljuk ki offline! 1 hetes kísérlet arra, hogy csökkentsük az online jelenlétünket, a feltelepített app segítségével. <i>Ajánlott kisfilm: Az online sötét oldala.</i>
4.	Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	Szociális kompetenciák. Együttérzés. Segítségnyújtás. Önkéntesség.	<i>A közösségi szolgálat teljesítésének ismertetése és bemutatása.</i>	Prezentációk.
5.	Az erkölcsi nevelés	A természet és embertársaink iránti felelősség érzésének fejlesztése. Kritikai gondolkodás fejlesztése.	<i>Technika és etika. Az ember, mint a technika eszköze?</i>	Új információ feldolgozása. Az adott témával kapcsolatos szabad véleményalkotás.
6.	Önismeret és társas kultúra fejlesztése	Szociális kompetencia. Befolyásolhatóság okozta problémák szemléltetése. Felelősségvállalás. Empátia. Nonverbális kommunikációs készség és az önkifejezés fejlesztése.	<i>Az önálló döntésért vállalt felelősség jelentőségének megtapasztalása. (Ne halogass: 5-ös módszer bevezetése a mindennapokba). A döntési helyzetekben a saját választási lehetőségünk felismerésének jelentősége. Szerepjátékok segítségével mások megértéséhez szükséges képességek fejlesztése.</i>	A molnár, a fia meg a számár. Hotelportás. Hercegúrfi vizsgája <i>Ajánlott irodalom: Limpár Imre: A siker tervezhető.</i>

7.	Állampolgárságra, demokráciára nevelés	Elemzőképesség A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása.	<i>A politikai intézményrendszer fő elemei (országgyűlés, kormány, köztársasági elnök, alkotmánybíróság, ombudsman, helyi önkormányzatok, az Alaptörvény). A magyar állam intézményrendszere. A nagy ellátórendszerek és az állami alapfeladatok.</i>	Mozaik, szakértői mozaik: az állam szociális funkciói, oktatási, egészségügyi feladatai vagy a rendvédelmi szervek feladatai.
8.	Családi életre nevelés	Felelősségvállalás. Megbízhatóság. Kommunikáció.	<i>Párkapcsolatok. Tinédzszerelem.</i>	A kollégiumi csoport átalakulása a párkapcsolatok kialakulásának hatására. A barátság és a szerelem konfliktusai.
9.	Családi életre nevelés	Felelősségvállalás. Megbízhatóság. Kommunikáció.	<i>Párkapcsolatok. Tinédzszerelem. II.</i>	Felkészülés a felnőttkor nehézségeire. „10 év múlva” önéletrajz elkészítése
10.	Családi életre nevelés	Felelősségvállalás. Megbízhatóság. Kommunikáció.	<i>Párkapcsolatok. Tinédzszerelem. III.</i>	Ismerkedés, udvarlás, randevú. „Régen és ma plakát” készítése.
11.	Fenntarthatóság, környezettudatosság	Környezetünk állapota iránti érzékenység erősítése.	<i>Ember és természet együttélésének bemutatása. Fenntartható-e a fejlődés? A Föld utolsó óráját éljük?</i>	Dokumentumfilmek. Filmajánló.
12.	Fenntarthatóság, környezettudatosság	Környezettudatos gondolkodás kialakítása. Környezetvédő intézkedések okainak és az eltérő nézőpontoknak a megértése.	<i>Környezeti problémák megoldási lehetőségei. Környezetkímélő életmód előnyei, az egyénre, közösségre gyakorolt hatásai.</i>	Sikertörténetek bemutatása. Személyes történetek megbeszélése.
13.	Gazdasági és pénzügyi nevelés	Pénzügyi ismeretek. Állampolgári kompetencia. Szociális kompetencia. Érzelmi kompetencia	<i>Jogi ügyek intézése, jogsegélyszolgálatok. Az egyéni és családi életben előforduló nehézségek, krízisek kiküszöbölésének lehetőségei.</i>	Kiselőadás. Gyűjtőmunka. Esettanulmány.
14.	Gazdasági és pénzügyi nevelés	Pénzügyi ismeretek. Matematikai kompetencia. Gazdasági ismeretek.	<i>Banki hitelek. A hitelek fajtái. A diákhitel. A magyar pénzpiacon jelen lévő hitelek (a bankok ajánlatai, naprakész információk, törlesztő részletek, kamat).</i>	Tanulói projektmunka. Gyűjtőmunka.
15.	Gazdasági és pénzügyi nevelés	Informatikai kompetencia. Pénzügyi ismeretek	<i>A különböző bankok biztosítási programjai (életbiztosítás, otthonbiztosítás, törlesztésvédelmi biztosítás, utasbiztosítás)</i>	Tanulói projektmunka. Gyűjtőmunka.

16.	Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	Az egyetemes emberi kultúra értékeinek megismertetése.	<i>Magyar írók, zeneszerzők, közéleti szereplők életútjában történő elmélyedés.</i>	Emléktúra, amely útvonalában vagy célállomásában valamilyen módon kötődik egy híres emberhez.
17.	Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	A szolidaritás érzésének erősítése.	<i>Február 25. - Megemlékezés a kommunista diktatúrák áldozatairól. Június 4. - A nemzeti összetartozás napja.</i>	A településen vagy annak természeti környezetében megvalósuló játékos nyomozás vagy akadályverseny, életkor szerint szintezett feladatokkal – az emléknapi vagy az éppen adott ünnep eseményeihez kapcsolódóan.
18.	Pályaorientáció	A munkaerőpiac hétköznapi, konkrét gyakorlati ismeretének kialakítása a tanulóknál.	<i>“Az álommunka.” Létezik? Elérhető? Külső tényezők vagy belső attitűd kérdése ez? “A munkám a hobbim” vs. “Mókuserék”.</i>	Közös beszélgetés a személyes meggyőződésekéről. Álláskereséssel kapcsolatos weboldal ajánlások csoporton belül.
19.	Pályaorientáció	Önismeret. Kommunikáció. Kreativitás fejlesztése	<i>Mit tehetünk a kiégés ellen? Hogyan őrizzük meg elhivatottságunkat?</i>	Állásbörzéken történő részvétel. Tapasztalatcsere a diákok között, információ megosztása, tippek egymás segítése érdekében.
20.	Testi, lelki egészség	A felelősségvállalás jelentősége, fontossága, következményei.	<i>„Fiatalból felnőtt” Felnőtté válás testi és lelki velejárói.</i>	Egyéni és csoportos beszélgetés.
21.	Testi, lelki egészség	A félelmek okainak megtalálása és megoldása.	<i>„Félelmeink” A serdülő és fiatal felnőtt problémái.</i>	Egyéni és csoportos beszélgetés.

13. évfolyam

Óraszám	Témakör	Fejlesztési terület, kompetenciák	Tartalmak	Tevékenységek, módszerek, eszközök
1.	A tanulás tanítása	IKT eszközök hatékony használatának elsajátítása.	<i>Szövegkezelés (Word), grafika, adatbázis kezelés alapjai. Írásos munka, prezentáció, portfólió készítése.</i>	Megbeszélés, ötletbörze.
2.	Médiatudatosságra nevelés	Az erkölcsi döntés nehézségeinek és felelősségének tárgyalása. Empatikus magatartás és problémaérzékenység fejlesztése.	<i>A számítógép, az internet és telefonfüggőség veszélyei. Káros tartalmak, weboldalak felismerése. Adathalászat elleni védekezés. Saját internet felhasználási szokásaink felülbírálnak, vámpíroldalak kiszűrése. Tudnánk 1 napot vagy 1 hetet élni a telefonunk, a közösségi média vagy az internet nélkül? "Mit tesz velünk a temérdek képernyőidő?" Digital detox app bemutatása. Az online és játékfüggőségről: hogyan manipulál az internet?</i>	Új ismeretfeldolgozás. Szabad véleményalkotás, beszélgetés. Próbáljuk ki offline! 1 hetes kísérlet arra, hogy csökkentsük az online jelenlétünket, a feltelepített app segítségével. <i>Ajánlott kisfilm: Az online sötét oldala.</i>
3.	Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	Felelősségvállalás, együttműködés, együttérzés.	<i>Felelősségvállalás a természeti környezet és az állatvilág iránt.</i>	Kapcsolatfelvétel állatotthonokkal, állatmenhelyek meglátogatása, segítségük, adományok gyűjtésének megszervezése.
4.	Az erkölcsi nevelés	Az erkölcsi döntés nehézségeinek és felelősségének tárgyalása. Empatikus magatartás és problémaérzékenység fejlesztése.	<i>Helyes erkölcsi kérdések.</i>	Új ismeretfeldolgozás. Szabad véleményalkotás, beszélgetés. Vita.
5.	Önismeret és társas kultúra fejlesztése	Szociális kompetencia. Konfliktuskezelés. Együttműködés. Konzensuskeresés	<i>A csoportot foglalkoztató időszerű problémák összegyűjtése, konfliktusok kezelése, konzensusra törekvés. A konfliktusmegoldást segítő és gátló tényezők tudatosítása.</i>	Mi van a tető alatt? Konfliktusplakát Konfliktus a múltból. Én-üzenetek.

6.	Állampolgárságra, demokráciára nevelés	Elemzőképeség. Globális szemléletmód kialakítása	<i>A helyi, országos és európai uniós választási rendszer lényegi elemeinek megismertetése. Az Európai Unió politikai intézményrendszere</i>	Önálló kutatás alapján plakát vagy ábra készítése egy kiválasztott hivatal felépítéséről, feladatairól.
7.	Állampolgárságra, demokráciára nevelés	Az értelmes vitakultúra fejlesztése. Elemzőképeség	<i>Az uniós polgárságból fakadó jogok.</i>	Vitassuk meg, soroljunk fel érveket, hogy milyen előnyei, illetve milyen esetleges hátrányai vannak az uniós állampolgárságnak.
8.	Családi életre nevelés	Kommunikáció. Konfliktuskezelés. Együttműködés. Szociális kompetencia.	<i>Konfliktuskezelés és megoldásai a családban I.</i>	Generációs ellentétek, problémái és hatékony megoldása. Probléma megoldási terv elkészítése. Ideális családmódel tervezése csoportmunka keretében.
9.	Családi életre nevelés	Kommunikáció. Konfliktuskezelés. Együttműködés. Szociális kompetencia	<i>Konfliktuskezelés és megoldásai a családban II.</i>	Saját élmények megosztása. A helyes viselkedés. Vita, vagy vitatkozás? – Páros feladatok feldolgozása és előadása.
10.	Családi életre nevelés	Kommunikáció. Konfliktuskezelés. Együttműködés. Szociális kompetencia.	<i>Konfliktusok és megoldásai a családban III.</i>	Szerepjátékok. Saját élmények megosztása. A hatékony konfliktuskezelés példákon keresztül.
11.	Fenntarthatóság, környezettudatosság	A természeti értékek, erőforrások védelmének felismerése.	<i>A hazai természet-, környezetvédelem színterei (törvényi háttér, nemzetközi egyezmények, Nemzeti Parkok, Natura 2000 helyek...).</i>	Nemzeti parkok bemutatása.
12.	Fenntarthatóság, környezettudatosság	A környezeti problémákkal összefüggő konfliktusok kezelésében aktív, kezdeményező magatartás kialakítása.	<i>Hazai és nemzetközi környezetvédő szervezetek, mozgalmak, kezdeményezések megismerése.</i>	Megbeszélés, internetes tájékozódás.
13.	Gazdasági és pénzügyi nevelés	Kezdeményezőképeség, vállalkozói kompetencia.	<i>Ismertessük a vállalkozás lényegét, alapvető formáit és a működési módjukat.</i>	Kiselőadás. Gyűjtőmunka.
14.	Gazdasági és pénzügyi nevelés	Matematikai kompetencia, információfeldolgozás.	<i>Példákon keresztül mutassuk be, mit jelent a kockázatelemzés.</i>	Problémafelvetés. Irányított beszélgetés.

15.	Gazdasági és pénzügyi nevelés	Információfeldolgozás, mérlegelés.	<i>Példákon keresztül mutassuk be, mit jelent a a kockázatvállalás, miért van ennek jelentősége, és melyek a veszélyei</i>	Problémafelvetés. Irányított beszélgetés.
16.	Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	A lakóhelyhez, hazához való kötődés erősítése, pozitív attitűd kialakítása, összmagyarság tudatosítása.	<i>Magyar nemzeti jelképek: zászló, címer, Himnusz, Szent Korona. Hazaszeretet bemutatása műalkotások segítségével. Pozitív attitűd erősítése a hazához és a nemzethez.</i>	Új ismeret szerzése. Gyűjtőmunka. Csoportcímer készítése.
17.	Pályaorientáció	Tantárgyi kapcsolatok felismerése és alkalmazása. Általános műveltség fejlesztése. Verbális és nonverbális kommunikáció fejlesztése. Önálló gondolkodás fejlesztése. Kooperatív munkaformák fejlesztése. Kreativitás fejlesztése	<i>Pályák szakmák megismerése, a FEOR rendszer segítségével.</i>	Frontális. Irányított beszélgetés. Kooperatív munka. Véleményalkotás.
18.	Pályaorientáció	Önprezentáció fejlesztése. Verbális és nonverbális kommunikáció fejlesztése. Kreativitás fejlesztése. Szókincs fejlesztése	<i>Az önéletrajzi típusok megismerése (hagyományos kronologikus, amerikai típusú, europass típus). Az europass típusú önéletrajz elkészítése.</i>	Frontális munka. Egyéni munka. Beszélgetés. Páros munka.
19.	Testi, lelki egészség	Társas kapcsolataink fontossága.	<i>Párkapcsolat, emberi kapcsolatok, barátság.</i>	Csoportos beszélgetés
20.	Testi, lelki egészség	Kiegyensúlyozottság, lelki harmónia fontosságának erősítése.	<i>„Ép testben ép lélek”.</i>	Csoportos beszélgetés: Mit viszek magammal?

4. számú melléklet

Legitimációs záradékok

NYILATKOZAT

A Szegedi Evangélikus Kollégium Igazgatótanácsának képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a pedagógiai program elfogadásához előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk. Az Igazgatótanács a pedagógiai program módosítási javaslatát elfogadta.

Szeged, 2024. 04. 22.

Keveházi Katalin
az Igazgatótanács elnöke

NYILATKOZAT

A Szegedi Evangélikus Kollégium Szülői Munkaközösségének képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a pedagógiai program elfogadásához előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk. A Szülői Munkaközösség a pedagógiai program módosítási javaslatát elfogadta.

Szeged,

Barákovicsné Váradai Klaudia
a Szülői Munkaközösség elnöke

NYILATKOZAT

A Szegedi Evangélikus Kollégium diákönkormányzata (Otthon Tanács) képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a pedagógiai program elfogadásához előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk. A diákönkormányzat a pedagógiai program módosítási javaslatát elfogadta.

Szeged, 2024. 04. 22.

Keresztúri Kitti Vivien
az Otthon Tanács vezetője

Jegyzőkönyvi kivonat

A Magyarországi Evangélikus Egyház nevelési-oktatási bizottsága 2024. június 12-én tartott ülésén a következő határozatot hozta:

155/2024. (VI. 12.) nevelési-oktatási bizottsági határozat a Szegedi Evangélikus Kollégium pedagógiai programjának, szervezeti és működési szabályzatának módosításáról

A Magyarországi Evangélikus Egyház nevelési-oktatási bizottsága az egyház intézményeiről szóló 2005. évi VIII. törvény 4. § (2) bekezdése, valamint a 3/2008. (VII.3.) országos szabályrendelet 3.§ (7) bekezdés d) pontja alapján a **Szegedi Evangélikus Kollégium** pedagógiai programjának, házirendjének, szervezeti és működési szabályzatának módosítását jóváhagyja.

Budapest, 2024. június 13.

A kiadmány hiteles.

Varga Márta
osztályvezető